

Posam. štev. Din 1.—,
četrtkova in sobotna
številka Din 2.— :-:

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelj in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne. Stane
mesečno po pošti D 18.—, za in-
zemstvo D 20.—, dostavljen na dom
Din 19.—, na izkaznice Din 18.—.

„NARODNI LIST“ (četrtkova štev.
„Tabora“) se naroča kot tednik
in stane mesečno 3 Din, četrt-
letno 8 Din, polletno 16 Din,
celoletno 32.— Din.

Naročalna se plačuje vnaprej.

Postnina plačana v gotovini.

TABOR

Ljubljana

(NARODNI LIST)

Posam. štev. Din 1.—,
četrtkova in sobotna
številka Din 2.— :-:

UREDNIŠTVO „Tabora“ in „Na-
rodnega lista“ je v Mariboru, Ju-
ričeva ulica 4, I. nadstropje.
Telefon internih števk 246.
Rokopisi se ne vračajo.

UPRAVA je v Jurčičevi ul. št. 4,
prilijže desno. — Telefon št. 24.
Štits poštno-žek. računa za „Tabor“
11.787, za „Narodni list“ 12.853.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. Inscratne cene po dogovoru.

Leto: V. (III).

Maribor, četrtek 6. marca 1924.

Štev: 55 (10).

Kolebanje kleri- kalne politike.

Maribor, 5. marca.

Kmalu poteče leto dni od zadnjih vo-
litev v narodno skupščino, kmalu tudi
leto dni od tega, kar so klerikalci s svo-
jimi pogajanja v Zagrebu z radikaleci in
Radičevci in s podpisom Markovega pro-
tokola omogočili samoradikalno vladno,
ki kakor mora ležati že skoro leto dni nad
našim narodom. Kdo se ne spominja
slavospevov, ki so jih takrat peli naši
klerikalni in hrvaški blokaški listi Pa-
šić in radikalcem? Kdo se ne spominja
avdijske g. dr. Brejca, sopodpisnika
Markovega protokola, pri kralju, v kate-
ri je z grožnjo revolucije dosegel popoln
preobrat v vladni krizi, kakor je pisal
takrat „Slovenec“ od 21. apr. 1923, to je
upostavitve samoradikalnega režima?
Kdo se ne spominja, da je po sestavi ra-
dikalske vlade prišel dr. Korošec dne 5.
maja 1923 v Ljubljano in v „Slovenec“
razglasil, da je „prav dobre volje, oči-
vidno zadovoljen z razvojem političnega
položaja“. Kdo se ne spominja, da so
zaupniki klerikalne stranke dne 14. apr.
1923 v Ljubljani sprejeli soglasno reso-
lucijo, s katero so odobrili taktiko dr.
Korošca? In kdo se — razum klerikalnih
ovčic, ki ne znajo misliti preko svojega
nosa — ne zaveda, da je klerikalna
stranka s podpisom Markovega proto-
kola in z omogočenjem samoradikalne
vlade prevzela naše odgovornost za vse,
kar se je pozneje godilo, za vse krivice,
ki jih je prizadela narodu radikalski re-
žim, in za vsa bremena, ki jih je ta re-
žim narodu naložil?

Danes klerikalci iščejo izhoda iz za-
gate, v katero so prišli vsled očitnih ne-
uspehov svoje kolebajoče politike. Da-
nes se večjejo z onimi demokrati, katere
so lani ob tem času proglasili za najhuj-
šo nesrečo za narod in državo. Danes naj-
hujši demokrati pomagajo iz blata, v
katero so zagazili s svojo neiskreno in
nepošteno politiko. Danes vpijejo v „Slo-
venec“, da je treba udariti po korenini
vsega zla, po radikalnemu vladu, po koreni-
ni, katero so oni sami skupno z Radičem
pomagali zgraditi. Danes proklinjajo,
kar so pred prilično leto dni blagosla-
vljali. Tarnajo na razvalinah svoje skr-
čane politike in se oklepajo demokra-
tov, da jim za božjo voljo pomagajo re-
šiti, kar se za njihovo nesrečno politiko
da rešiti.

Demokrati stoje danes kakor so stali
lani na stališču, da je vlada ene stranke
nesreča za državo in za narod. Iz ljubez-
ni do države, ki jo je palmil radikalski
režim v težko nesrečo, hočejo skupno z
vsemi strankami, ki hočejo ozdravitev
našega državnega življenja, zrušiti vir-
te nesreče, samoradikalno vladno. Iz ljubez-
ni do naroda in države se za trenutek
večejo tudi klerikalci in Radičevci in
muslimani, da udarijo po korenini vsega
zla. Demokrati delajo to iz idealnih mo-
tivov, ne zaradi sebe in za interese svoje
stranke, ampak za dobrobit države in
naroda. Vse one pa, ki so lani iz golega
sovražstva in iz sebičnih namenov pov-
zročili narodno nesrečo, ko so omogočili
samoradikalni režim, predvsem pa na-
še klerikalce bo zadela zaslužena kazen.
Kolebanje klerikalne politike dr. Koro-
šca je preveč očitno, da ne bi ljudstvo
videlo, da je naša klerikalna stran-
ka predvsem odgovorna za vse zlo, ki
je s pomočjo njene politike prišlo nad
državo in narod. Med Slovenci je kleri-

Tajnih klavzul v rimskem sporazumu ni.

Ninčič ostro zavrača Radiča, — Radičevci hočejo državo kompromitirati.

BEOGRAD, 5. marca. V današnji seji
narodne skupščine so po rešenih formal-
nostih ministri odgovarjali na razna vpra-
šanja. Posl. Štefanović in Novaković sta
stavila na ministra za zunanje zadeve
vprašanje glede komunikeja Radičeve
stranke, v katerem se govori o tajnih
klavzulah v sporazumu z Italijo. Minister
dr. Ninčič odgovarja, da je vest o tajnih
klavzulah laž in obrekovanje. Vem do-
bro — je dejal Ninčič — kam meri Ra-
dič s trditvijo. Hoče nas naskakati pred
Evropo kot element, ki ogroža mir na
Balkanu, v Evropi in celem svetu. Je to
v polnem soglasju s celo akcijo Radičeve
stranke, ki hoče našo državo predstaviti
svetu kot militaristično, ki je nevarna za
mir v Evropi. Tako bi radi gospodje vna-
prej upravičili napad na našo državo in

vso krivdo za spopad zvalili na nas. Tr-
ditve o tajni klavzuli, da je Italija privo-
lila v zasedbo Soluna in zaledja v ugod-
nem trenutku s strani Jugoslavije, nas
hoče kompromitirati v očeh prijateljske
in zavezniške Grčije, s trditvijo pa, da
smo za to privolili v teritorialne konce-
sije v Dalmaciji Italijanom, hoče kom-
promitirati državo in Beograd v očeh
Hrvatov. Minister reagira dalje na trdi-
tev Radičeve stranke, da obstoje v Ma-
cedoniji narodne manjšine in povdaria,
da jih ni. Govori še posl. Štefanović. Med
velikim hrupom se vzame izjava ministra
na znanje. — Nato je skupščina prešla v
proračunsko debato. Govorita Marković
in Moskovljevič. Ob 1. uri se seja zaklju-
či. Prihodnja jutri ob 9. uri.

BEOGRAJSKO ČASOPISJE ZA PRI- HOD RADIČEVCEV.

Radič hoče zopet mešati?

BEOGRAD, 5. marca. Tekom včera-
šnjega dne so se sklep Radičeve stranke,
da njeni poslanci pridejo v nedeljo v Beo-
grad, živahno komentirali. Dopoldne je
prispeel v Beograd dr. Korošec, ki je ob-
vestil šefe opozicijskih strank o sklepih
Radičevcev. Dopoldne je stopil v stik z
Davidovičem in Spaho. Beograjsko časo-
pisje živahno komentira nastali položaj
in povdaria potrebo prihoda Radičevcev
v Beograd, da začno pozitivno politiko.
Ostro kritikuje namero radikalcov, da
bi skušali zavleči verifikacijo radičevskih
mandatov. Razširja se tudi vest, da je
Radič z brzojavko iz Dunaja pozval svo-
je poslance, naj z ozirom na dogodke v
nedeljski seji stranke ostanejo v Zagrebu.

POGAJANJA Z ITALIJO.

Železniška vprašanja rešena.

BEOGRAD, 5. marca. Včeraj se je
nadaljevala seja prometne sekcije komi-
sije za trgovska pogajanja z Italijo. Pri-
šlo je do raznih nesoglasij med obema
delegacijama. V imenu naše vlade je po-
močnik ministra saobraćaja, Avramović,
stavil zahtevo, naj se v svrhu izdelanja
jadranskih tarifov skliče konferenca vseh
naših pridobitnih krogov. V ostalem se
je vršila razprava o bivši južni železnici

na reškem ozemlju. Dosegel se je v glav-
nih potezih sporazum. Po seji izdani ko-
munike povdaria, da je prvo vprašanje
konvencij, železniško, rešeno.

ZDRUŽITEV ZEMLJORAĐNIKOV Z RADIČEM.

ZAGREB, 5. marca. Hrvatskemu blo-
ku blizu stoječi listi poročajo iz Beo-
grada, da so zadnji dogodki spravili zem-
ljoradnike na idejo zblizanja z Radičevco
stranko. V tem smislu se izjavlja tudi
včerajšnja številka glavnega organa
zemljoradnikov, „Selo“, ki želi združitev
vseh kmetovalcev brez razlike vere in
plemena. Ni ovire, menj list, da se ne bi
združili z Radičevco stranko, kakor smo
se združili s slovenskimi kmetijci.

BOJI NA BOLGARSKI MEJI?

BEOGRAD, 5. marca. Javnost kaže
velik interes za vse vesti, ki prihajajo z
bolgarske meje in ki so v zvezi z dogo-
dki v Bolgariji. Včeraj so prišle od meje
vesti, da se v smeri Čustendila čuje stre-
ljanje iz pušk in celo iz topov. Vlada
mnenje, da gre za borbo regularnih bol-
garskih čet z makedonstvom, proti
katerim je vlada pričela boj. Druge ve-
sti zopet vedo povedati, da se vrše boji
med skupinami makedonstvom, ki
so se razcepili. Ena skupina je zahteva-
la takojšnje akcijo proti naši državi, dru-

ga pa je hotela, da se odloži na jesen. —
Borba ni samo v Čustenditu, ampak pov-
sod, kjer so makedonstvom. V boju
sodeluje tudi meščanstvo. Promet je pro-
kinjen. Službeno vesti še niso potrjena.

NASILNO PROGLASANJE REPUBLI- KE NA GRŠKEM?

Vojska se meša v politiko.

ATENE, 5. marca. 500 častnikov je
podpisalo proklamacijo, v kateri se zaht-
eva od vlade, da takoj proglasi republi-
ko, ker bo sicer prisiljena k demisiji. —
Pritisk je naperjen proti Venizelosu, da
se zmanjša njegov vpliv. Venizelos po-
novno izjavlja, da bo zapustil deželo.

SOCIJALIST MACDONALD OBO- ROŽUJE ANGLIJO.

LONDON, 5. marca. V spodnji zbor-
nici je lord London-Derry, bivši držav-
ni podtajnik za zračno obrambo, postavil
predlog, da mora Anglija dobiti za ob-
rambo domovine tako močno zračno
bojno silo, ki bo dosti jaka zoper napad
kakke druge zračne bojne sile proti obali
Anglije. Derry je naglašal, da njegove
besede ne vsebujejo nič sovražnega proti
kakim drugi državi niti kakkega suma pro-
ti nameram koje druge države. Vojvoda
Sutherlandski izjavi, da je minister za
zrakoplovstvo Thompson medavno obja-
vil članek, v katerem napada Francijo.
Zakaj rožljamo s sabljo, če je ne more-
mo potegniti, kadar treba? Thompson
izjavlja, da bo s sprejetjem predloga
potrjeno načelo, ki bi se že davno mora-
lo uveljaviti. Da je to potrebno, za to ni
odgovorna sedajšnja delavska vlada. Da-
lje izjavlja, da hoče sedajšnja vlada izvesti
načrt, ki se je porodil že l. 1922 v koali-
cijski vladi in ki ga je izdala prejšnja
konservativna vlada. Zbornica je spreje-
la predlog, da se zgradi zračna filija, ki
bo dovolj jaka za obrambo proti vsake-
mu napadu.

BORZA.

CURIH, 5. marca. Pariz 23.40—23.50,
Beograd 7.15—7.25, London 24.82 do
24.83%, Praga 16.71 in pol do 16.65 in
pol, Italija 24.55—24.75, Newyork 577 in
sedem osmink do 578%, Dunaj 81.50 do
81%, Sofija 4.15—4.22%.

ZAGREB, 5. marca. Pariz 325—330,
Švica 1380—1390, London 342.25—345.25,
Dunaj 1123.50—1143.50, Praga 230.40 do
233.40, Italija 341.25—344.25, Newyork
79.50—80.50.

Politične vesti.

* Velesile proti bolgarskim komitašem.
Kakor so časopisi zadnje dni vedno poro-
čali, se ob naši meji na bolgarski strani
vrše obsežne priprave za napad na našo
državo s strani takozvanih makedon-
skih komitašev. Poslaniki Francije, An-
glije in Italije so v nedeljo izročili bol-
garski vladi noto, v kateri opozarjajo na
nevarnost, ki bi mogla iz tega nastati, in
zahtevajo odločne korake bolgarske vla-
de proti komitašem. Vlada je sicer ne to-
res dala zapreti nekaj oseb, ni pa zaprla
voditeljev tega gibanja. Todorova Alek-
sandrova, vojvode Brila in drugih in ni
razpustila organizacije. Zato se na naši
strani bolgarski vladi ne zaupa.

* Razmejitevne konvencije z Rumu-
nijo je naša narodna skupščina v seji 4.
tm. sprejela z 108 proti 51 glasovom. De-
mokrat Sečurov je ostro grajal sklenje-
ne konvencije, ker so v škodo in sramoto
naši državi.

* Proračunska razprava v narodni
skupščini se je 4. tm. nadaljevala. V seji
3. tm. je bilo sprejeto poglavje o prora-
čunu centralne uprave, v torek 4. tm. se

Tedenski pregled

za naročnike „Narodnega lista“.

Četrtek, 28. febr. V narodni skupščini
se nadaljuje razprava o proračunu. —
Dr. Korošec se mudi v Zagrebu in Slo-
veniji. — Grška zbornica sprejme pred-
log vlade, da se izvrši plebiscit o obli-
ci vladavine. — V Pfalzi je razpuščena se-
paratistična vlada. — Italijani so izpraz-
nili ozemlje pri Reki, ki nam je pripadlo.

Petek, 29. febr. Bolgarski komitaši
hodijo po vaseh v južni Srbiji in označa-
jo »krvavo spomlad«. — Velika železni-
ška nesreča pri Subotici brez človeških
žrtv. — Narodna skupščina sprejme
godbo z Grčijo glede proste luke v
lunu.

Sobota, 1. marca. Posl. dr. Gršegono
zahteva v posebni interpelaciji varstvo
prečasnih interesov pri pogajanjih z
Italijo. —

Nedelja, 2. marca. Burna seja radičev-
skih poslancev: ali naj gredo v Beograd
ali ne? Sklenejo, da pošljejo v Beograd
toliko poslancev, kolikor je potrebno za
zrušenje vlade. Sklep je zbudil v Beo-
gradu senzacijo, med radikalec — žalost.
— Proslava stoletnice rojstva velikega
češkega mojstra glasbe Smetane.

Ponedeljek, 3. marca. Narodna skup-
ščina sprejme z glasovi radikalcov in
džemijeta proračun centralne uprave. —
Vodstvo SLS sprejme na svoji seji v
Ljubljani, resolucijo, s katero odobrava
priprave za opozicijski blok in zruše-
nje radikalske vlade.

Torek, 4. marca. Dr. Korošec se vra-
ča skozi Zagreb v Beograd. — Ob naši
jugovzhodni meji se zbirajo bolgarski
komitaši. Bolgarske oblasti nastopajo
strogo proti njim in so jih že več zaprle.
— Narodna skupščina sprejme razmejite-
veno konvencijo z Rumunijo in nadaljuje
razpravo o proračunu ministrstva prav-
de.

je pričela razprava o proračunu ministrstva pravde. Govorili so: musliman Hrasnica, ki je kritikoval nedostatno pravosodje v Bosni in Hercegovini; demokrat Timotijević, ki je ugotovil, da je za časa radikalne vlade zastalo vse delo v tem ministrstvu; omenjal je slučaj načelnika v ministrstvu Draškovića, ki je postal načelnik brez kvalifikacije samo zato, ker je radikal; ostro je tudi kritikoval delo vlade glede ukinjenja sekvestrov. Klerikalec dr. Hohnjec je nastopal proti velikim taksam pri sodiščih; socialist Sekulić je govoril o zastarelosti našega pravosodstva in vlado, ki ni storila ničesar za njega izenačenje.

VIII. mednar. vzorčni velesejem v Pragi

16.—23. marca.

Pojasnila in legitimacije daje

Čehoslovaški konzulat Aloma Company
Ljubljana. 422 Ljubljana.

Dnevna kronika.

— **Smrtina kosa.** V Križevcih pri Ljutomeru je dne 27. febr. nagloma umrl nadučitelj g. Anton Herzog. Dopoldne je še poučeval, po obedu je hotel iti iz stanovanja zopet v šolo. V hipu pa, ko je segel po klobuku, se je zgrudil in izdihnil — momentano. Zadel ga je srčna kap. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi domačega ljudstva, tovarišev in znancev od blizu in daleč dne 29. febr. Možu, ki je ves čas svojega skoraj 40-letnega službovanja bil marljiv, vesten in točen učitelj in je tudi izven šole storil ljudem marsikaj dobrega, bodi ohranjen časten spomin!

— **Kar Vi potrebuje, to je Elzafluid.** To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka 27 D. Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elzatr. št. 201, Hrvatska. 2736

— **Italijanska straža strelja na našo stran.** Iz Sušaka poročajo, da je te dni italijanska straža brez povoda streljala na našo obmejno stražo. Streljati se je začelo pri cerkvi Sv. Katarine. V tem času je vozil z naše strani mimo privaten avtomobil. Z italijanske pozicije je bilo izstreljenih, kolikor se je pač dalo ugotoviti, 5 ostrih nabojev, kateri so pa vsi udarili v pečine in ni bil nihče ranjen. Naša straža ni streljala.

— **Slamski dvojčki.** Iz Smartna ob Drpi sporočajo, da je pretekli četrtek žena nekega tamkajšnjega posestnika povila dvojčke ženskega spola, ki sta bila zraščena, tako, da sta imela skupni dve roki, sicer pa vsak svojo glavo in noge. Dvojčka sta bila mrtva rojena in so ju takoj pokopali.

— **Železniški promet Zagreb—Reka—Rim.** »Corriera della Sera« javlja obenem z vestjo o upostavitvi železniškega pro-

meta Zagreb—Reka, da se v kratkem upostavi promet direktnih vlakov na progi Zagreb—Rim. Ti vlaki ne bi šli preko Trsta, nego preko Nabrežine, kjer bi se direktni vagoni za Zagreb pripojili kompoziciji, ki bi se sestavljala na tej postaji. Iz Nabrežine bi šel vlak direktno preko Reke na Zagreb.

— **Planinska razstava v Beogradu.** Srbsko planinsko društvo namerava prirediti v Beogradu za velikonočne praznike izložbo planinskih slik ter turistovskih in zimskošportnih potrebščin. V interesu slovenskih izdelovalcev teh predmetov ter trgovcev je, da se udeležijo izložbe. Razstavilo se bo vse, kar se nanaša na turizmo in zimski šport. V prvi vrsti pridejo v poštev predmeti domače proizvodnje.

— **Baltiško morje zamrznjeno.** Iz Helsingforsa poročajo, da je severno Baltiško morje pokrito z ledom. Plavajoči kosi ledu se gibljejo v smeri proti obrežju. Mnogo pristanišč je za plovbo zaprtih.

— **To je ono pravo!** Dobijo se še vedno ljudje, kateri Fellerjevega Elzafluida še niso poskusili, dasiravno se že čez 25 let v vseh deželah uporablja. Kdor je samo enkrat poskusil njegovo izvrstno delovanje kot drgnjenja hrbita, udov itd. ali kot kosmetikum za usta, kožo in negovanje glave, bode gotovo rekel: »To je ono pravo!« Je veliko boljši, močnejši, izdatnejši in bolj delujoč kakor francosko žganje. Prežene nahod, zobobol in umirava živce. 3 dvojnat ali 1 specijalna steklenica s pakovanjem in poštino 24 dinarjev; 86 dvojnatih ali 12 specijalnih steklenic 214 D in 10% doplatka. Adresa: Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 201, Hrvatsko.

— **Nova vrsta sladkorja.** V Avstraliji so iznašli novi sladkor, ki se producira iz kemikalij. Iznačitelj noče izdati svoje tajnosti. Sladkor je popolnoma enak sedanjemu, ki je iz sladkornega drevesa, in ima vse njegove sestavine.

— **Zena umorila svojega moža.** V Vrnšacu pri Arangjelovcu se je odigrala te dni krvava drama. Zena seljaka Živka Nedića je ponoči prihitela na orožniško postajo in je jokaje zatrjevala, da je bil njen mož v spanju od svojega brata oropan in umorjen. Orožniki so takoj naredili preiskavo in šli k njegovemu bratu, ki pa je mirno spal in ni nič vedel o celotni dogodku. Sum je takoj padel na ženo umorjenega, ki je bila s hčerko vred aretirana. Ugotovljeno je, da sta žena in hčerka živeli zelo razkošno in so bili radi tega v družini vedno prepri. Mož je ubit s sekuro in ima glavo popolnoma razbito.

— **Dete v dimniku.** V velikem Bečke-reku je policija aretirala osemnajstletno dekle, ki je izvršila strašen umor. Ko je povilo nezakonsko dete, ga je odneslo na podstrešje in vrglo v dimnik. Smrad, ki se je pričel širiti z dimom, je izdal zločin.

čarovnik in vprašal: »Kje je tvoj ljubi bratec.«

»Takoj pride, ker sem mu že povedala!«

Ni mu bilo treba čakati, ker Francelj je stopil iz sobe, kakor bi bil slišal njegovo vprašanje. »Pojdiva torej v božjem imenu!« de Francelj. Čarovnik ga grdo pogleda, vzame leseno sekuro iz kota ter mu namigne, da gre za njim.

Kmalu dospeta v lep gozd, kjer so se zibaje in škripaje pogovarjale visoke stoletne jelke. Stopata po mehkem mahu, kakor bi hodila po visokih preprogah, ob suhih vejicah vise sivi bradovci, ki so se v lahmem vetriču zamajali, veje jelk so tajno zašepetale in razlile svoj čarobni vonj po gozdnem tišinskem ozračju. Ljubili je Francelj tak gozd!

»Ta jelkin gozd mi danes posekaj s tole leseno sekuro,« pravi čarovnik, ki se je ustavil in mu izročil sekuro. »Plohe in vejčje znozi na kup, zemljo prekoplji; ko pridem na vrh pogledat, naj raste tod do pasu visoka rž, že v cvetju. Ako mi tega ne storiš, zgubiš glavo!«

Takoj po čarovnikovem odhodu se je spravil Francelj na delo z zavestjo, da nikdar ne zgotovi. Vendar krepko zamahtne s svojo leseno sekuro po prvi jelki, ki se niti ozrla ni s svojim ponosnim vrhom, a sekira se razleti na kosce.

»Boj mi pomagaj uiti iz te proklete sužnosti, sicer z adom smrti; jaz sem si

— **Ženska volilna pravica v Angliji.** Angleška Spodnja zbornica je sprejela predlog, da imajo ženske, katere so dosegle 21. leto, glasovalno pravico za samoupravna in municipalna zastopstva.

Celjske vesti.

Celjsko mestno gledališče. V nedeljo 9. tm. se vprizori v četrti opereti »Mamzelle Nitouche«. Začetek je ob pol 16. uri, vsled česar je okoličanom obisk omogočen. Kdor si želi prostor rezervirati, naj se obrne z dopisnico na g. Huberta v trgovini Goričar in Leskovšek v Celju.

Iz celjske mestne elektrarne. Delno ukinitje omejitve pri konsumu električnega toka v Celju je z dnem 3. tm. zopet razveljavljeno. Na podlagi razglasa mestnega magistrata morajo obratovati edino motorji v času, ki je določen že z odredbo z dne 2. jan. tl.

Požar v Westenovi tovarni. V dopoldanskih urah, dne 4. tm. se je razširila po Celju vest, da gori v Westenovi tovarni. Kmalu je pa dobila požarna bramb obvestilo, da gre le za neznatni ogenj, ki je že od domačinov pogasjen.

Kretanje nalezljivih bolezni v Celju meseca januarja in februarja 1924. Od nalezljivih bolezni so od 1. 1923 preostale: ošpice 1, škrlatica 4. Tekom meseca januarja so na novo zboleli: na ošpicah 2, na škrlatinki 2; ozdraveli na ošpicah 2, na škrlatici 2. Koncem januarja so v oskrbi 4 škrlatice, 2 v bolnici in 2 doma. Tekom februarja so na novo zboleli na škrlatici 3, od teh v domači oskrbi 2, v bolnici 5. Ozdraveli so 4, tako da ostanejo koncem meseca februarja bolani še 3 v bolnici. Stanovanja so se povsod razkužila, kontumac ukini. Razum lahke influence drugih nalezljivih bolezni v Celju tekem februarja ni bilo.

Dopisi.

Iz Slovenskih gor. — Nesrečna zima mrazi me in dolgo proč ne spravi se! — Tako že tarnamo vsi povprek, kaj bo, ako ne bo kmalu konec zimski vlad. — Sveti Matija led razbija, ako ga ni, ga naredi — je stari vremenski izrek slovenskega kmetja. Letos pa je našel Matija leda dovolj, a ne le, da ga ni razbil, še novega je naredil. »Pozimi počivam, na program sami, orodje popravljam, dok sneg ne skopni« — zapoje si dobrovoljen kmetič, ako mu gre gospodarstvo dovoljno izpod rok. To zimo pa je že davno orodje popravil in čaka in čaka, da bi šel z njim na polje, v vinograd, a moče in noče skopneti sneg. Delo zaostaja in treba bo urnih rok, da bosta pravočasno v redu vinograd in dol. Strneno polje je upano, ozimina kaže dovoljno, snežena odeja je prišla na zmazano zemljo, ki pa se predolgo kakor mrlič pod snegom skriva. Vinska trta je dobro dozorena, sv.

pa že želel biti v deveti deželi! To je moja kruta usoda!«

Sedel je na kamnu, obraščen z svitlim mahovjem ter pričel jokati v tej puisti samoti. V solzah mu je odleglo, potolžil bi še svoje gorje, pa komu? »Sam sem, zapuščen v prokletem kraju! Marja mi je sicer obljubila svojo pomoč, ali pa bo mogla pomagati?« In plakal je dalje.

Tako zatopljen v svojo žalost in usodo ni slišal stopinj po suhem dračju, dokler ni stala pri njem Marja, sedla k njemu in mu položila svojo nežno roko okrog rame, vprašajoč: »Čemu jokaš?«

Povedal ji je vso žalostno zgodbo in ni se dal potolažiti.

»Ne jokaš!« ga je jela tolažiti dobra dušica. »Jaz ti pomagam, saj sva si bratec in sestra, ali še več, ker jaz te imam tako rada! Pokrepčaj se z jedjo, ki sem jo prinesla, potem pa leži v mahovje in zaspi. Ko se prebudiš, pojdí domov in povej očetu, da si delo zgotovil!« Stori je Francelj po njeni zapovedi, zaspal je trdno.

Takrat pa je stopila na sedežni kamen, bujni lasje so se razsipali po njeni beli tančici, iztegnila je svojo roko z zlato palico, ter spregovorila nekaj tajnih besed. Hipoma so padle stoletne jelke s trušcem na zemljo, nevidna roka jih je oklestila in debeli plohi so se sami valili po mahovitih tleh na kup. Neviden orač pa je oral, da so se kotala koreninska ritna, kakor debel krompir,

Urban se zadovoljno muza po vinorodnih brdih Slov. gor. Naj jih varuje slane, toče in — peronospora ali strupene rose, da bo srečno uredil in zoril in dal nam dober »mošt« kakor lani. Poljsko delo bo precej olajšano, ker je zemlja globoko zmazana in zrahljana; to pa tudi povzdiga njeno rodovitnost ker pride zrak in ž njim prepotrebni dušik ložje v dotiko z raznim rastlinskim hranivom. Suha, mrzla zima pa je tudi uničila večino raznih drevesnih škodljivcev oziroma njih bube ali mešičke, posebno krvavo ušico. Kakor rečeno, vse kaže na dobro, le da se ni spuntal sv. Matija. Upamo, da bo Urban njegovo napako popravil...

Iz Ceršaka. Tukaj se pridno pripravljamo na občinske volitve. Tudi starokopitneži. G. župan sedaj pridno agitira, ker ve, da se mu tla majoje. Ne ve, kako bi ljudstvo dobil na svojo stran in na limanice. Pravi: »Le verjamite tem mladim, boste videli, koliko boste plačali potem, ako bode drugi župan. Tedaj bodo sirotišnico zidali in kaj še vse.« Mi pa pravimo: ljudstvo, ne verjame več g. Reiterju, saj vidiš, da ni reda v naši občini. Ko pride čas volitve v občino, kroglice vsi v našo škrinjico, ki je gospodarska kmečko-delavska škrinjica. Ta je prava, ta je vsem jednaka. Vsi na delo, da dobimo mlade in zdravo občino! Zdravo, pa drugič kaj več!

Slovenska Bistrica. 29. februarja zvečer nam je prvič zasijala električna luč, upeljana iz Falskega voda. Ta za naše mesto velevažen dogodek se je primerno proslavil zvečer z nagovorom pred mestno občinsko hišo in obhodom z godbo po mestu, pozneje pa se je vršil ples v krasno razsvetljeni in okrašeni hranilnični dvorani. Za gospode, ki so sodelovali pri izvršitvi te naprave, ter za zastopnike oblasti se je v Wallandovi gostilni vršil popoldne banket. Občinski očetje z županom g. Danielom Omerzo na čelu so si z napeljavo elektrike v mesto postavili trajen, časten spomenik. — Umrl je bivši davčni sluga g. Korber. Naj v miru počiva!

Pragersko. V nedeljo dne 2. marca 1924. je priredil naš Sokol maskarado v kolodvorski restavraciji. Vsi prostori so bili polni in se je prireditelj jako lepo in mirno obnesla. Krasno je bilo gledati tudi članice v maskah. Upamo, da bode Sokol priredil še več takih prireditev, kar mu bo v korist in uspeh. Pričakujemo, da nas enkrat počasti s kako gledališko predstavo.

Verželj. V nedeljo, dne 2. marca je priredila krajevna organizacija JDS v Verželju plesno zabavo, katere je zelo dobro uspela. Vabili so se odzvali tudi somišljeniki ljučomerske krajeve organizacije. Precejšnji čist dobiček je določen v posnemanja vreden namen, namreč za podporo revne šolske dece verželj.

Po dišečih črnih brazdah pa je skakala in trgala močna brana sem in tja, in, ko je vrgla Marja perišče rži po njivi, je zlato zrnje zagrebala brana v črno zemljo. Poskropil je dež, vidno je rastla rž, večja in večja je bila, nazadnje se je zazibal na bilki še cvetoč klas. Potegnil je pih in klaski so se priklanjajoč pozdravljali ter zibali, kakor valčki po mirnem morju.

Tedaj je stopila Marja, lepša ko vila, k spečemu Francelju, se priklonila in ga poljubila. »Rešila sem te smrti, zato moraj biti moj!« in šla je z zadovoljstvom v sreu in rdečih licih počasi domov.

Že se je poslavljalo zlato solnce s svojimi brzimi poslankami od vsega, da zide, ko se je prebudil Francelj strmeč ob krasoti. »To srebrno žito in ta večerna solnčna zarja!« V neizmerni hvaležnosti se je med potom, veselo korakajoč ob njivi, spominjal svoje rešiteljice. — Marja: toplo mu prihaja v rožna lica od nežnega srea.

Nasproti pa prihaja čarovnik; zagledavši cvetoče žito in zamaknjene Francelja obstni; ni mogel verjeti svojim hudobnim očem, kako se je to zgodilo. Pa pravi: »Za danes si zgotovil svoje delo, toda jutri dobiš drugo!« Na glasu je spoznal Francelja, da mu ni po volji njegovo delo, a je moral biti. Skoz zobe pa je skoraj neslišno sikal: »Čakaj me ti, grofič, jaz te pokažem in zasolim dru-

J. Pohorski.

Francelj in Marja.

Čarobna pravljica s Pohorja.

(Dalje.)

4. Prvo delo.

»Dobro jutro, Francelj!« je pozdravila Marija. »Kako si spal?«

»Če bi tih sanj ne bilo, dobro!« ji odgovori Francelj.

»Povej sanje, ki so te mučile v spanju!« veli deklica.

»Tebi Marjica, ne odrečem ničesar!« pričenja on. »Sanjalo se mi je, da mi je tvoj oče naložil treje težkih del v izvršitev, a teh nisem mogel izvršiti sam, temveč mi je pomagala lepa mladenka, popolnoma enaka tebi. Za tem sem zbežal, sam nisem vedel kam in hipoma sem ugledal tvojo mater, jahajočo brezovo metlo. Hotel sem pospešiti skoke, a težke so bile noge, ko svinca, da se nisem več ganil z mesta. Tebe bi bil zaklical v pomoč, a usta niso spregovorila. In že je grabila čarovniška roka po meni, ko sem se prebudil!«

»Žal, sanje se nresničujejo!« je dejala Marijica zamisljeno. »Vera v prve sanje pod tujo streho ni prazna! Moj oče — čarovnik ti veli takoj priti k njemu, da ti da delo. Vse bo srečno končalo, zato pogumi, Francelj!« še dostavlja Marija in odide iz sobe. Zunaj jo je že pričakoval

ske šole. Vsa čast pa tudi pristašem drugih strank, ki v tej dobroti zabavi ni- so videli samo političnega sovraštva, ampak so uvaževali namen prireditve ter se udeležili kljub temu, da so bili prireditelji demokratska politična organizacija. Bilo bi vedno želeli, da se take prireditve ne glede na stranke vsestransko podpirajo, da so uspehi čimvečji, čimzlatnejši ter da se tem majhnim šolskim revčkom, ki si svojih potrebščin še ne morejo sami nabaviti, odpomore in se jih obvaruje vsaj za največjo silo mrazu. Zelo bi bilo priporočati, da bi veržesko krajevno organizacijo JDS posnemale tudi druge krajevne organizacije.

Iz Polzele. Na naši pošti imamo nekoliko čudne razmere. Ne samo, da je naša gospa poštarica — žena bogatega poslastika — prav zagrižena orlovska agitatorica in so v njenem uradu tudi druge osebe enakega mišljenja vsakdanji gostje po cele ure, ampak zgodilo se je tudi, da je hotel kdo pol ure pred zaprtjem urada še opraviti kak nujni telefonski posel, pa gospa poštarica že ni bilo več v uradu. Priče za to imamo na razpolago. Tudi glede prijaznosti napram strankam bi znali zapeti kako pesem in o tem, da je pred nekaj časom bil vrnen časopis, naslovljen na nekakega zavednega delavca, brez njegove vednosti. Res ne vemo, zakaj bi morala opravljati pri nas pošto službo žena poslastika-milijonarja, ki ob vsaki kritiki pokaže svojo nestrpnost napram ljudem naprednega mišljenja in sprejema v uradu celourne obiske raznih orlovskih agitatoric in agitatorjev. Gospoda direktorja pošte prosimo, naj pošlje na komisijo semkaj svojega »kumeka« Dietza. Poštarica je še mlada in rujnega vina na Polzele ne manjka. Po izvršeni objektivni komisiji ga bo — kakor že marsikje drugod — dal fajmošter v triumfu zapeljati na postajo.

Novice iz »obmejne trdnjave« Cersak. Znano je vsem, kako so se odlikovali Zebotovi pristaši 20. jan. 1924, da so se morali zagovarjati pred sodiščem v Mariboru. Govorica je šla in hujškarja, da bo- de se plačal g. Ferč. Posebno naš župan je imel največjo besedo. Sedaj se je pokazalo, kdo je plačal in bil kaznovan. G. Ferč je bil prost in Zebotovi pristaši so bili kaznovani. To je močno poparilo naše klerikale v Cersaku. Klerikale, to vam naj bo v opomin, da se ne bode- ste spet kdaj spozabili in poštene ljudi napadali po nedolžnem. Kliče to vsem: spamečujte se in pristopite k demokratski stranki, ki je za nas. Zdravo!

Naročajte

Jadransko Stražol

go delo! Ne uideš moji pesti, sicer sem jaz zastoj čarovnik devete dežele!

5. Stupnja in sklep.

Čudežni večerki je sledil čaroben večer, kakršnih je malo. Na nebu so se spreminjale mavrične barve, najmočnejši izmed teh, modra in rdeča, sta se bojevali, slednjič je zmagala rdeča. Iz vsakega predmeta se je odbijala, v vsakem stvari je zavladala tišina in ljubezen.

Med občudovanjem se je Francelj zadrževal svoji izvoljeni vili, stiskajoč ji roko: »Marjica, tega ne pozabim nikoli!»

»Da bi le ne!« odgovarja ona z vročo željo, ki pa jo je pregnala skrb s prijaznega obraza. »Ali si je moj oče že ogledal, kar si naredil?»

»Srečal sem ga domov grede; pravim ti, kako je ostrmel njegov hudooben pogled nad zibajočim klasjem in menoj! Izvršil sem baje da je prav, da dobim jutri še drugo delo!« je pripomnil v skrbih.

Tedaj pa je prišel čarovnik po stezi, ki je peljala od koč v šumni gozd, zamišljen, kakor bi nekaj tuhtal. Že je hotel iti v črnkasto koč, ko zagleda oba otroka v zaupnem pogovoru in takrat se je zbral na zgubni obraz, s kratkim kazalcem se je potkal po jasnem čelu ter smejaje se odšel v koč.

Pozdravila ga je čarovnica: »Kakšno smrt mu naloživa, ha?»

»Za enkrat še nobene!»

»Kako pa je to, solon-mogočo?»

Ustanovitev II. ljudske knjižnice »Kluba naprednih slov. akademikov v Celju«.

(Nova knjižnica v Krogu v Prekmurju).

Poročali smo že kratko, da je »Klub naprednih slov. akademikov v Celju« ustanovil v nedeljo, dne 24. februarja t. l. v Krogu pri Murski Soboti svojo enajsto ljudsko knjižnico. Knjižnica šteje 126 knjig razne vsebine in različnih pisateljev; predvsem so zastopani naši ljudski pripovedniki Jurčič, Kersnik, Detela in drugi. Knjige je prevzel v oskrbovanje in upravljanje vodja državne osnovne šole v Krogu, dobro znani, nad vse agilni sokolski delavec Ciril Hočvar, ki je šel klubu pri ustanovitvi vse- skozi na roko in kot dober poznavalec prekmurskih razmer dal delegaciji, ki je bila poslana k ustanovitvi, vse potrebne informacije in koristne nasvete za nadaljnje narodno delo kluba v Prekmurju. Naš narod v Prekmurju kaže — posebno v nekaterih krajih — mnogo zanimanja za čitanje slovenskih knjig. Kjer ga še ni, treba to zanimanje vzbuditi. Preplaviti moramo celo Prekmurje z našimi knjigami. Posebno nujna je ustanovitev ljudskih knjižnic se- verno od Murske Sobotice, v krajih ob državni meji v smeri proti Monoštru. — Dosedaj obstajajo v Prekmurju knjižnice celjske srednješolske organizacije »Sloga« v Murski Soboti, pet knjižnic Jugoslov. Matic in sedaj je ustanovil »KNSA v Celju« svojo prvo knjižnico v Prekmurju, kateri bodo, če bo stala naša javnost klubu ob strani, sledile še nadaljnje knjižnice. Klub se obrača zopet na vse narodne kroge, da nam priskočijo s knjigami in denarnimi prispevki za nakup novih knjig na pomoč. Spominjamo ob tej priliki na klubovo akcijo nabiranja knjig za koroško mladino lansko leto, ko smo kljub velikim agitacijskim naporom razmeroma malo knjig — skupno okrog 1500 — in to večidel šolske učne knjige, dočim je bilo število beletrističnih in poljudnoznanstvenih knjig prav majhno. Prepričani smo, da je pač malokje v Sloveniji našli slovenske hiše, kjer bi ne imele v skrinjah in na podstrešju shranjenih slovenskih knjig, ki leže tu brez haska, dočim bi našemu narodu v Prekmurju, ki se čuti, posebno v sled hujškanja naših nasprotnikov, med nami še nezadovoljstva, prineslo obilo koristi. Narod v Prekmurju, vsled bogate rodovitosti zemlje materijelno dobro stoječ, telesno izvanredno krepak in zdrav, poln življenske sile, zasluži, da ga čimprej pridobimo za naše težnje in za našo državo. Tu bo zopet knjiga — kakor nam kažejo nešteti primeri iz zgo-

dovine narodov — ono sredstvo, ki nam bo prav posebno dobro služilo pri delu za duševno narodno ujedinjenje. Pozivamo našo javnost, da podpira naš klub pri tem narodnem delu. Poiščite knjige in jih odposlajte na naš naslov: Celje, Narodni dom 3, ali jih pa oddajte v našo skrinjico pred celjskim kolodvorom! — Spominjajte se našega Prekmurja pri svojih prireditvah in v veselji družbi ter pošljite klub denarne prispevke za nakup novih knjig, da ustanovimo nadaljnje ljudske knjižnice v Prekmurju! Za »KNSA v Celju«: Mejak Ervin, pravnik, t. č. predsednik. Pečnik Rado, prav., t. č. tajnik.

Prosveta.

Ernest Tiran: Čudežne gosli (Šolski oder II. zvezek). Dramatična pripovedka s petjem in plesom v 3 dejanjih. Uglasbil Ciril Pregelj. Celje. — A. Medved: Vino ali voda? Dramatični prizor. Izdalo »Pov. UJU v Ljubljani«. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. 1924. Glasbeni del izide posebej. Igra se že čita prijetno. Na odru je zelo učinkovita, ker je preskrbljeno tudi za dobre pevke in plesne točke. Igra ni samo za otroke, temveč tudi za odrasle gledalce umetniški užitek. Tendenca je poučna, ni vsiljiva in se naravno razvije iz dejanja. Na manjših odrih je malo težje vprizorljiva, a se tudi da prilagoditi in preiti preko težav. Dejanje je pravilčno in dobro razvito. Prizori slede prav neprisljano, značaj oseb so dobro karakterizirani po njih vedenju. Vloge so za otroke lahko izvedljive in zelo privlačne. Verzi so dobri in neprisljani, lahkotekoči kot zahteva pravilčna snov. Slog prav dober, dramatičen. S Tiranovimi »Čudežnimi gosli« nam je »Šolski oder« pokazal, da bo izdal tudi prvovrstne spevoigre. — Glasbeni del izide posebej. Tudi ta je prav dobro izpadel in je delo mladega komponista Cirila Preglja. Drugemu zvezku »Šolskega odra« je pridejan tudi Medvedov dramatični prizor »Vino ali voda?«, ki bo gotovo dobrodošel, ker itak primanjkuje uprizoriteljem manjših točk s katerimi pomnože in izpopolnijo spored. Priporočljiv je pa tudi ta prizorček radi protialkoholne tendence. Obe delci bodejo torej dobrodošli našim mladinskim odrom, tako šolskim odrom, kakor odrom sokolskega naraščaja in Sokolskim društvom sploh, ker bodo Tiranove »Gosli« nudile odraslim tudi mnogo umetniškega užitka. Dovoljenje za uprizorjanje daje »Poverjeništvu Uduž. Jugosl. Učiteljstva« v Ljubljani. Knjižico se pa naroča v Učiteljski knjigarni v Ljubljani.

»Šolski oder« I. zvezek. Obsega dve igrice za mladino in sicer Josip Korban: »Povodni mož«, igrice za mladino v 3

vprašati, marveč lepo po nejasnih ovinkih, sicer bi se mislila, da sva le laži-čarovnika.

»To seveda, umeva tvoja glava!« je zabavljaj on. Če izvrši Francelj še to delo, je brezdvomno Marjina pomoč. Da pa ne izvrši še tretjega, ga sestavimo skupno! —

»Tako narediva, tako!« pritrdi še ona in zleza sta globoko v pernice.

6. Drugo delo.

Bilo je naslednjega čutra že proti pol- dnevu, ko se je zglasil Francelj pri čarovniku. Sta sta na širno polje, kjer mu je pokazal globok in ob vsaki strani z grmovjem obraščan klanec.

»To bodičasto in krmeljivo gorovje izkoplji s tole leseno motiko,« dal mu jo je, »zmeči v vlažen klanec, kakor si videl pri vas, tam v prvi deželi! Navrh zmeči trdo skalovje, trajno pečevje in drobnejše kamenje, konečno še sesuj z obeh robov zemljo! Tako moraš narediti lepo, široko cesto, po kateri se vozi vsak dan kočija in po kateri lahko ganim po prahu in cestnem blatu do kolen!« Radoveden je pogledal Francelja od strani, kakšen utis so napravile njegove mogočne besede. —

»Ali lahko takoj pričnem?»

»O, počakaj še, saj se ti vendar ne mudi!« mu odgovori čarovnik. »To nerodovito frajo mi spremeni v rodovitno travnik, posejan z zlahtnimi rožami, kakršne so bile tvoje v sredini mi naredi

dejanjih in Fr. L.: »Božična pravljica«, v 3 slikah. Izdalo UJU Pov. Ljubljani. 1923. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Napevi k I. zvezku se dobe posebej za obe igri skupno. Ako smo hoteli upri- zarjati kake igre z mladino, posebno s sokolskim naraščajem, nam je primanj- kovalo primernih igrice. Temu nedostat- ku je odpomogla Učiteljska tiskarna v zvezi s Pov. UJU v Ljubljani, ki je pri- čela izdajati stalno knjižnico mladinskih iger pod naslovom »Šolski oder«. Igrice so namenjene za vprizarjanje šolski mladini in sokolskemu naraščaju. Po- zneje izidejo v tej zbirki tudi dobri pre- vodi mladih igrice, razne spevoigre itd. vse, kar je potrebno za mladinske odre. »Šolski oder« ima na naslovni strani stalno vinjeto, ki nam predstavlja mla- dinski oder. Prvi zvezek obsega Korba- novega »Povodnega moža«, igrice ki je zelo primerna za mladinske odre in so- kolske naraščajske odre. Igrica odkriva kos resničnega življenja in je tudi za odrasle poučna. Scenerija je lahka in ne bo delala težav nobenemu odru. Tenden- ca igre je zelo poučna, vendar ne vsilji- va in ne vidna, na prečut način. Dejanje se vrši nepretrgoma in se popolnoma na- ravno razvija. Dejanje poživlja tudi pevske točke. Igrica je bila že na večih odrih z mladino uprizorjena in je prav dobro izpadla. — Ker je I. zv. »Šol. odra« izšel pred Božičem, je temu zvezku pri- dejana »Božična pravljica«, ki bi dobro- došla posebno za božičnice šolske mlad- ne in sokolskega naraščaja. Prizorčki so mični in ginitivi. Ker je igra tudi v sceneriji priprosta, ne bo delala težav nobenemu odru. K obema igrami so pose- bej izšli napevi v litografiranem izvodu. Dovoljenja za uprizoritve daje za obe igri Uduž. Jugosl. Učiteljstva Poverje- ništvo v Ljubljani. Naroča se pa v Uči- teljski knjigarni v Ljubljani.

Kultura in umetnost

x »Nova Evropa«. Najnovejša (7.) številka »Nove Evrope« je prinesla na u- vodnem mestu Kolbejevo časovno raz- motrivanje: »Bez državljanske svesti«. Posebne važnosti je članek znanega na- rodno - gospodarskega strokovnjaka g. dr. I. Belina: »Devalvacija dinara«, iz- vleček iz predavanja, ki ga je imel g. dr. Belin v Zagrebu. Zanimiv je prispevek jugoslov.-ameriškega novinarja g. I. F. Lupisa-Vukića: »Moj plan za održanje mira i onemogućenje ratova«. Ideologijo jugosloven. komunističnega doktrinarja, »rdečega apostola« Markovića razmotri- va g. dr. M. Vukičević. Nato sledi član- čič »Useljeničko pitanje u Americi« iz- pod peresa g. V. Jordana ter gorko pisa- no »nemerodavno mišljenje« g. Laza Po- povića o Hudežestvenikih. Za jugoslov. poezijo karakterističen je članek »Jedan almanah«. »Nova Evropa« se naroča v Zagrebu (Preradovićev trg 9).

jezero, v katerem si lahko nalovim zla- tih ribic!

S tem se je obrnil čarovnik in šel po- časnih korakov proti razdrapani kočli. Francelj pa je sedel ter šel premišljevat o naročilu. »Tega mi ni moči izvršiti! Po- vrhu še z leseno motiko!« si dejal, pa hi- tro stoječ zakliče za odhajajočim čarov- nikom: »Ste li čuli, ta motika je lesena!« a stari se ni hotel ozreti. »Prekleti co- prnik! — Začeti pa vendar le moram! in zamahnil je v zemljo prvega žilavega gumičja tako, da se mu je motika prelo- mila.

»O, moj bog! Kaj naj storim?« Ni si vedel odgovora; padel je na trda tla in solze žalosti, kesanja so mu pripolzele po mladih licih: »Čemu mi je to usojeno, čemu? Ta usoda!...«

In zopet mu je prinesla dobra Marja jesti. »Čemu pa ne delaš, Francelj?« ga je vprašala, ko je videla jokajočega se- deti na tleh.

»Lesena motika se mi je kar prvič zlomila!»

»Nič ne jokaj ljubi moj! Pojej prine- šeno tečno jed in zasp. Drugo naredim sama; zvečer pa idi domov in povej, da si gotov!« mu je velela lepa in dobra de- klina.

(Dalje prihodnjaj)

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

Mariborske vesti.

Maribor, 5. marca 1924.

m Anketa o brezposelnosti v Mariboru. Mestni župan je razposlal sledečo okrognico: V naši državi nastala gospodarska kriza se uveljavlja s očitnimi posledicami tudi v našem mestu. Vsled pomanjkanja mobilne gotovine moralo se je že nekaj obratov opustiti, a skoro pri vseh se je število uslužbenstva izdatno omejilo. Redukcija, ki jo vrši država pri uslužbenstvih svojih uradov, je število brezposelnih še izdatno pomnožila. Število uslužbencev in delavcev v našem mestu stalno narašča in zavzema sedaj že razmerja, ki ogrožajo mirni razvoj mesta ogroziti. Število obupanih družin je danes že toliko, da je potrebno misliti, kako bi jim bilo možno priskočiti na pomoč. To je moral dolžnost vseh faktorjev, ki pridejo tu v poštev. Ne samo mestne občine, temveč tako zastopnikov delodajalcev kakor delojemalcev, kakor državne uprave dolžnost je, da se s tem vprašanjem bavi. Da se z morebitno skupno akcijo v tem pogledu kaj uspešnejšega ukrene, sklicujem za četrtek, dne 6. tm. ob 8. uri zvečer v posvetovalnico mestnega magistrata anketo vseh interesentov.

m Smrtina kosa. V Lajteršbergu je umrla Marija Žižek, hči vničarja, stara 2 meseca.

m Pustna noč je bila tudi letos zelo živahna. Številni veseljaki so v gostilnah pri časi vina pokapali patrona vseh norcev, našemljenega Pusta. Ob večernih urah si srečeval po ulicah neštete maske, ki so hitele k maskeradi v Narodni dom in Götzovo dvorano. Maskerada je, kajpa, zblizala razdvojene in vznemirjene duhove; pod krinko so rajali v lepi slogi Slovenci vseh strank in Nemci. Maske so bile tu tuintam prav originalne, daleč v splošnem premalo estetične. Edini incident, ki se je zgodil v pustno-pepelnični noči, ki pa tudi ni imel tragičnega konca, je slučaj v hotelu Halbwild. Tja sta dospela dva maskirana veseljaka, oblečena od glave do nog v staroavstrijsko oficirsko uniformo. Prikazni izza časa starega dedeka Franca Jožefa I. sta seveda vzbudili veliko pozornost. Naposled je došel policijski organ in je c. in kr. »maskera« odvedel na policijski komisariat, kjer sta se morala sleči. Tako jo je stara Avstrija tudi v pustni noči polomila. Sicer je bilo povsod mirno in veselo do zgodnjih jutranjih ur, ko so se začele maske valiti proti domu. Seveda je pust izvalil iz ljudi — tudi iz onih, ki kriče proti dragini — toliko denarja, da bi ga bil vsak izmed nas vse svoje življenje vesel. Sreča v nesreči je, da naši ljudje ob takih veselih dneh nehoti pridobivajo tudi rodoljubne zasluge: Vinska kriza je precej občutna. Čehoslovaki baje našega vina ne marajo, izvoza ni — Slovenci moramo tedaj sami konzumirati kar največ žlahtnega pridelka. Zdi se, da se res v polni meri zavedamo dolžnosti do domače vinoreje. Seveda, več kot prenaša, ne more nihče.

Sokolski delavec:

K občnemu zboru

Marib. Sok. župe nekoliko opomb.

Zopet stojimo pred važnim dnevom obmejnega jugoslovenskega Sokolstva. — Župni občni zbor ni formaliteta, ki mora biti opravljena vsako leto; če ga ne smatramo za to niti v društvi, pomeni tem važnejši dogodek v organizaciji, kakor je sokolska župa, posebno še, ako obsega teritorij, kakršen je naš, kamor so uprte oči sosedov — Jahnovskih turnerjev na eni strani in kritični pogledi separatistiškega Sokolstva — nesokolstva na drugi strani. Četudi velja naše delo Sokolstvu radi njega samega, ne smemo izgubiti iz oči tudi gornjih ozirnov. Zato mi bodi dovoljenih nekoliko opomb k župnemu občnemu zboru 9. tm.

Predvsem nam bo dalo ob tej priliki župno predsedstvo račun o opravljenem delu in bo izneslo momente, ki so — rekel bi — oslajali vršenje dolžnosti, prevzetih za župano mu funkcijo in izkazano mu častjo. Podalo nam bo bilanco zadnjeljetnega sokolovanja, aktivna in pasiva, postavke, ki so razveseljive, kakor tudi one, ki jih pri realnem pregledova-

m Čehoslovaška industrija je ena najznamenitejših v Srednji Evropi. Na predavanju, ki ga priredi Liga v četrtek dne 6. tm. ob 20. uri v Narodnem domu, bo skioptičen aparat seznanil občinstvo z nekaterimi veleindustrijskimi podjetji. Razen teh slik bo videti marsikako drugo pokrajinsko in zgodovinsko zanimivost iz Čehoslovaške. Vstop k predavanju popolnoma prost.

m Ljudska univerza. V ponedeljek dne 10. tm. predava polkovnik v p. g. I. Kováč o svojem potovanju po Macedoniji. Predavanje bo velepoučno za spoznavanje razmer v najjužnejšem delu naše države. Zadnje predavanje g. prof. Škofa pač ni odgovarjalo napovedani temi, kar pa je nastalo najbrž iz nesporazumljenja. Isti dan ob pol 6. uri odborova seja.

m Zakaj ni bilo danes elektrike? Danes 5. tm. dopoldne okoli 10. ure se je nenadoma ustavil električni tok iz Fale. Podjetja, ki imajo električen obrat, so to občutila zelo neprijetno. Kmalu po 12. uri je elektrika zopet funkcionirala. Kakor nam poročajo, je vzrok nekoliko nenavaden: V Pekrah blizu Slovenske Kalvarije je neki posestnik podiral drevesa tik daljnoveža, ki dovaža Mariboru električni tok iz Fale. Dotičnik tega ni prijavil podjetju, kakor bi bilo želeli v interesu nemotenega električnega dotoka, ampak je podiral meni nič tebi nič; naposled je padlo neko drevo čez daljnovež in potrgalo žice. Lahko bi se bilo zgodila kakšna hujša nesreča. Zaradi te neprevidnosti so bila mariborska podjetja skoraj dve uri brez elektrike.

m Predavanje. V četrtek 6. tm. ob 3. uri pop. predava v prvem nadstropju mešč. šole v Cankarjevi ul. g. Alojzija Štebi iz Ljubljane o ženskem vprašanju. Ujudno vabimo naše članice, da se predavanja v čim večjem številu udeležijo. — Mariborsko slov. žensko društvo.

m Ojašave za praški velesojem. Čehoslovaška vlada je za obisk spomladanskega velesoja zunanje goste opredelila obveznost vizuma. Zadostuje predpisana izkaznica, na podlagi katere lahko zunanji obiskovalci od 9.—30. marca bivajo v Čehoslovaški.

m Interesentom za velesojem v Pragi. Mariborska tiskarna dd. oddaja legitimacije za praški velesojem in naročne karte za stanovanje. Navodila so ista kot lansko leto, samo glede znižane vožnje se pripomni, da je začasno dovoljena samo za ČSR.

m Virtuoz na harfo brata Mostler, znameniti akrobati, 2 Edison. Kaupaty trio in Mara Zlatarjeva z novim programom so glavne atrakcije Klub-barovega programa od 1. do 15. marca. Na glasovir igra komponist Pepo Winterhalter.

m Smrt Mariborčanke v Zagrebu. Te dni se je poročalo iz Zagreba, da je tam neka ženska, ki se je izdajala za gospo Hartman, prišla k zdravniku dr. Hirsu in si dala ubrizgati salvarzan, po injekciji pa padla v omedlevico in kmalu umrla. Sedaj se je ugotovilo, da je bila to 42-letna, v Mariboru rojena prostitutka Marija Pokorny.

m O Čehoslovaški njeni mestih in tovarnah bodo slišali oni, ki obiščejo pre-

nju ne sme zamolčati, one, ki bi si jih sploh ne želeli ali vsaj ne tako skelečih, kakor so za nas vse in posebej še — bomo o tem prepričani — za predsedstvo samo. Da je izvršen lep del organizatornega in upravnega posla, da je absorbirala tehnična stran osobito mnogo energije, ki se je na drugi strani zopet pokazala v pozitivnih dobitkih, da se je župa zavežala svojih kulturnih nalog, o tem nas bodo prepričali posamezni funkcionarji. Pogrešali bomo v teh poročilih še seveda marsikaj — ravno radi teritorialnega položaja, v katerem se nahajamo — in to, kar bomo pogrešali, to je o. n. radi česar je občni zbor važen. Ne podajati, nego sprejemati bi moral na občnem zboru odbor. Zato se pripravimo na kritiko, ne na zlohotno, razdirajočo, nego na zidajočo. V tem znamenju poskusimo voditi razgovore na občnem zboru, v tem smislu dajmo pooblastila svojim delegatom, da postane sokolovanje v prih. letu ne le ekstenzivnejše, nego tudi še intenzivnejše, globlje ko dosedaj. Svoje želje pripravimo za občni zbor in jih na njem v primerni, sokolski obliki iznesimo! To je ena smer, v katero poskusimo uravnati njegov potek.

Druga smer, v katero se bo uravnala

davanje Čs. Lige v četrtek, dne 6. tm. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Predava g. prof. dr. Pivko-Skioptični aparat bo kazal slike čeških pokrajin, mest in gospodarskih podjetij. Vstop prost.

m Kavarna mestni park. Vsak večer svira ciganski Trio od 21. do 1. ure. Navadne kavarniške cene. Odprto do 3. ure jutraj. Posebna soba za družbe.

m Pustni odmevi. Zasebni uradnik Anton U. je v noči od 4.—5. v gostilni Puntigam pokopal pust. Na njegovo veliko iznenadenje pa mu je med veselimi plesom izginila črna suknja (z žalnim trakom!) in temnozeleni klobuk. Ima okoli 1000 D škode. — Pri Iv. Novak v Kopališki ulici je nekdo nocoj po noči ukradel z dvorišča kuro in petelina in si po častitljivi stari navadi privoščil dobro pustno pojedino — daši menda nekoliko pozno.

m Prijetna znanca sta se srečala v neki gostilni na Frankopanovi cesti, se lepo pozdravila in eden izmed njiju je oklofotal drugega. Oni, ki je delil klofute, je bil vpokojeni stražnik. Možakarja sta imela stare neporavnane račune. Policija, ki je posegla vmes, je napolila sprta znanca k sodišču, da svoje zastarele račune kolkujeta s sodnimi taksami za razžalitev časti.

m Vlom. Dodatno k poročilu o vladu z dne 4. marca, ki se je izvršil na Frankopanovi ulici, še izvedemo, da so vlomilci odnesli razun vreče z mesom, katero so zavrgli, ko jih je stražar zagledal, na drugi strani še iz skladišča 10 štokov sladkorja, 40 kg sladkorja v grudah, 50 kg masti, 20 kg bučnega olja in drobiža okrog 50 Dinarjev.

m Najdeni in izgubljeni predmeti v Mariboru. Od 1. do 15. februarja 1924. so bili oddani pri polic. komisarijatu v Mariboru sledeči predmeti kot najdeni in jih morejo izgubitelji dvigniti: zapestnica iz rumene kovine, česalnica, igla iz bele kovine, ročna torbica vsebujoča naočnike, žepni robec, in manjšo svoto denarja, volnena šarpa. — V istem času so bili prijavljeni pri kr. polic. komisarijatu v Mariboru sledeči predmeti kot izgubljeni: zlati uhan v obliki železove karpice s plavim kamnom; 2 zastavljalna lista tuk. zastavljalnice; črna, usnjata denarnica vsebujoča 70 Din. gotovine, nekaj drobiža, in račun trgovca Skrablna; 2 zastavljalna lista tuk. zastavljalnice št. 13148 in 17423, na ime Martin Lubej glaseča se vojniška isprava; črna, usnjata denarnica, vsebujoča pribl. 18 dinarjev; črna usnjata ročna torbica, vsebujoča na ime Komavlj glaseči se krstni list, 40 do 50 din., več osebnih dokumentov in žepni robec; rujava usnjata listnica vsebujoča približno 8.75 din. in razne račune; znesek 150 din. v gotovini; črna, usnjata listnica vsebujoča pribl. 500 D., na ime Herman Schram, glaseča se policijska izkaznica, na isto ime glaseče vizitke, slike in druge listine; temno rujava volnena naramna ruta; rujava mufl; zastavljalni listek št. 16423 tuk. zastavljalnice; 2 para novih dečjih nogavic; črna usnjata ročna torbica vsebujoča 5 do 6 novčanic po 10 din.

tek razprav, bo ravno nasproten. Kakor nobeno človeško delo ni popolno, tako tudi delovanje posameznih društev gotovo ni in ne more biti popolno. In večkrat zadenejo take pomanjkljivosti tudi poslovanje župe. Ni dvoma o tem, da ne bo kritika izhajala le od naše strani napram župi, nego da bodo iznesli kritične opazke napram posameznim društvom tudi župni funkcionarji. Na nas delegatih bo, da teh opazk ne bomo smatrali kot aktov sovraštva niti kot »opominov s kolone, nego da se bomo poskusili zamisliti v župni upravni aparat, ki pri najboljši volji ne more funkcionirati brezhibno, ako društva napram župi ne opravijo svojih dolžnosti. Ako nas bo tedaj kot delegate zadel kak očitak, potrkajmo si na prsi »Mea culpa« s sklepom, da se mora napraviti red. Ne razžaljeni, nego vzpodbujeni k pravemu sokolskemu delu moramo odhajati z občnega zbora.

V posameznostih se mi zde štiri stvari važne, o katerih bo treba razpravljati na občnem zboru. Prva pokrajinski zlet v Zagrebu, ki mora postati sijajna manifestacija Jugoslovenstva v Radičevem pašanku. Vse, kar se tega tiče in v čemer ni jasnosti, z vsem na občni zbor!

in razne listine; na ime Anton Jurak glaseča se železniška legitimacija; zavitek vsebujoč več slikarskih šablonov; bankovce po 100 din.; torba za spise, vsebujoča razna pisma, račune in 2 knjigi Celjske hranilnice; torbica imena ploščico z imenom Fritz Burger; črna usnjata listnica vsebujoča 640 Din. 12 do 13.000 aK in na ime Rudolf Wimmer glaseča se poštna in druge društvene legitimacije, knjižice vsebujoče pribl. 10 Din.

Trgovina, obrt in industrija.

g Dobava raznega materiala. Pri intendanturi III. pomorske obalske komande v Tivotu (Boka Kotorska) se bo vršila dne 18. marca tl. ofertalna licitacija glede dobave raznih potrebščin (ščetke, milo, sveče, naftalin, vosek, vazelin, loj, smrek, soda itd. itd.). Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovin obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava raznega materiala. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo: smirkovega platna raznih števil, grafit-asbestne vtesnitve, okroglega železa dobro varljivega, Münzove kovine, mazilnih blazin, zakovic za tenderje, vijakov z maticami in cinkovih trakov za elemente. Natančnejše podatke posameznih dimenzij in dobavo daje Ekonomsko odeljenje Direkcije Državnih železnic v Ljubljani, Gosposvetska cesta (nasproti velesojima) v delavnih dneh od 10. do 12. ure.

g Dobava blaga. Pri ravnatelstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 21. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave 5 komadov blaga (Panzerkassen). Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovin obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava žične pletenine. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo 3000 kg žične pletenine (Dratgeflecht) št. 9, in 2000 kg isto št. 8. Pogoji se nahajajo v vpogled pri ekonomskem odeljenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani, Gosposvetska cesta (nasproti velesojima) vsak delavni dan od 10. do 12. ure predpoldan.

g Novosadska blagovna borza 3. marca: pšenica baška 335—337.50, koruza baška 257.50, sremska 252.50, banatska 255, moka »oss« 515, »6« 310.

g Dobava belega parafina. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje ponovno ofertalno licitacijo na dan 15. marca 1924 za dobavo 20.000 kg 50-52% belega parafina. Pogoji se nahajajo na vpogled pri ekonomskem odeljenju Držav. železnic v Ljubljani, Gosposvetska cesta (nasproti velesojima), vsak delavni dan od 10. do 12. ure.

g Prodaja lesa. Pri direkciji šum v Sarajevu se bo vršila dne 20. marca tl. ustmena licitacija 75 tisoč kubičnih metrov lesa. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovin obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Drugo: Spomin na pokojnega brata Malgaja, čigar spomenik se odkrije letos v Guštanju, zasluži čim večjo pažnjo. — Pijeteti do njegove požrtvovalnosti, v kateri je izgubil svoje mlado življenje, smo dolžni mnogobrojno vdeležbo pri odkritju. Kako združiti to s čim manjšimi finančnimi žrtvami, o tem premišljati bo treba naložiti župnemu predsedstvu na občnem zboru. — Tretje: Četudi se kulturni panogi sokolskega delovanja posveča že mnogo pažnje, bo treba na občnem zboru sprožiti vprašanje, ali ne bo v bodoče treba še mnogo več iniciativnosti, ali ne bi kazalo pri naših razdrapanih političnih razmerah naravnost pokazati kulturnohojnega in celo v gotovem oziru (v pravih mejah) političnega razpoloženja. — Končno: Slišati smo, da se je ventiliralo manjšinsko vprašanje v področju naše župe. Baš kot obmejna župa smo dolžni pokazati v tej smeri vse in polno razumevanje.

S tem nekoliko migljajev — za zborovalce kakor za župno predsedstvo. — Občnemu zboru pa najboljše uspehe! — Zdravo!

—□—

Gospodarstvo.

IZPRAŠEVANJE VESTI.

Inž. C. Jeglič.

Začenja se nova sezona v kmetijskem obratu in predvsem zdaj pozimi ima kmet priliko, da vzame včasih tudi svinčnik v roko ter na podlagi računov razmisli o svojem gospodarstvu. Ali si že ocenil svoje premoženje, si že napravil inventuro kmetijskega obrata? Za koliko imaš letos več ozir. manj denarne gotovine nego lani ob istem času in ali se je medtem vrednost drugega premoženja (zaloge pridelkov, stanje gozda, živine itd.) pomnožila ali zmanjšala? Ali si si v preteklem letu zapisal vse stroške in dohodke in ali si vodil svoj denarni dnevnik vestno tako, kakor se spodobi gospodarju, ki noče gospodariti v izgubo? Če tega še nisi storil dozdaj, stori vsaj letos. Za tak posel ni treba nič drugega nego svinčnik in beležnico in previdno, skrbno glavo, ki tekom leta vsak dan zapisuje vse stroške in dohodke, in sicer posebej tiste izdatke in dohodke, ki se tičejo kmetijskega obratovanja. Vsaj malo najpotrebnejšega knjigovodstva — to je najmanj, kar se mora zahtevati od slednega kmeta, ki je v šolo hodil! Neprecenljivo korist nam nudijo tudi zapiski. Iz njih šele jasneje spoznamo uspeh kmetije in šele na podlagi takih zapiskov in računov bomo mogli bolj napredno in z dobičkom gospodariti.

Katera kmetijska panoga se tebi pri danih razmerah najbolj izplača, kje imaš izgubo? Odkod dobiček, odkod izguba? Kako so obrodile njive, ali je slabim pridelkom krivo nemarno obdelovanje, pomanjkanje gnoj, slabo seme? Kako se ti izplača živinoreja, v katerem obsegu bolj ozir. manj? Česa imaš premalo, česa preveč? Kako se ti obratuje in amortizira denar, ki si ga potrošil za nabavo novega orodja, strojev, za zgradbo in popravilo poslopij? Kakšen dobiček so ti prinesla umetna gnojila, ali se ti res ne izplača, kupiti za živino močnih krmil? Kakšno korist si imel od sadovnjaka, kakšno bodočnost ti obeta gozd? Ali bi ne bilo še čas in primernejše, da načrt, ki si ga napravil pred jesensko setvijo, še izpolniš in izboljšaš ter vse storiš, da že letos dobiš čim največjo korist od svojega kmetovanja in si zlasti tudi za bodoča leta zagotoviš trajne uspehe?

Vsak pa ima seveda svoje vrste račun. Živinoreja, ki enemu dobro nese, bo drugemu kmetu, ki živi v drugem kraju in v drugačnih, neprimernih razmerah, donesla zgolj izgubo v njegovem gospodarskem računu, ako ne drži živine samo toliko, kolikor je nujna za lastne njegove potrebe. Zato pa svinčnik v roko?

Preračunaj, kateri poljedelski sadeži se ti najbolj izplačajo! Veliko gnojja imaš na razpolago, katere njive bi pametno uporabo umetnih gnojil gotovo izplačale? Ali bi ne kazalo dobiti od kje drugod tudi dobro, preizkušeno seme, čeprav je dražje kakor tvoje domače? In če je n. dr. čebula tako nestalna v cenah ter se njeni pridelki ne sponesejo bogve kaj, ali bi ne bilo boljše, da jo prideluješ samo toliko, kolikor je potrebno za dom? Ali ne obeta mnogo večji dobiček pridelovanje semenskih fižolov? Sto in sto vprašanj se ti vsepovsod nudi na razmišljanje. S svinčnikom v roki odgovorjaj nanje!

In na ves svoj dom misli, na bodočnost, na sina, ki mu kaniš enkrat prepustiti kmetijo? Potem boš spoznal, da je skrajni čas, da že enkrat stopiš in pošteno pregledaš svoj gozd, ki skoraj že ni več gozdu podoben, tako je ves izropan in spet ves porastel v robidovjem, vresjem in drugim plevelom! Koliko smrekovega podrasla je v njem zatopenega, zadušena, koliko zamernih, njih groljav treba čimpraj umetno pogozditi s setvijo ali saditvijo? Gozd je kapital, ki bodo po njem tebe sodili še pozni rodovi!

In na mrtve kapital se spomni, da jih oživiš! Tak mrtev kapital so n. pr. tudi kmetijske knjige in gospodarski časopisi, ki neprečezani, prezirani ležijo po kotlih, za mervrege, v predalniku med čunjami! Vzemi jih v roko, zvesto

jih prebiraj! Tako strokovno študiranje ti bo vrnilo stotero korist. Prepričaj se enkrat, da je boljše biti študiran, nego »faliran« kmet! Kajti kmetov, ki »zagospodarijo«, oziroma ničesar ne prigrispodarijo, je tudi pri nas mnogo, mnogo preveč!

In vedno naj ti bo pred očmi: kmetu, ki se svinčnika ne boji ter si o vsaki priložnosti rad izprašuje svojo gospodarsko vest, takemu kmetu se tudi nikoli ni treba bati ne sedanjih, ne bodočih črnih dni!

ZATIRANJE POLJSKIH MIŠI.

Pred kratkim smo objavili razna sredstva za zatiranje poljskih miši.

V naslednjem podamo popis oziroma načrt, kako postopati pri zatiranju poljskih miši ob uporabi Löfflerjevega tifoznega bacila.

Za zatiranje poljskih miši se uporablja Löfflerjev tifozni bacil. Vsled zavzivanja tega bacila miši obolijo na tifozo. Oboleni miši prenesajo bolezen na druge in tako se razvije med mišim tifozna kuga, na kateri miši poginejo.

Löfflerjev tifozni bacil se dobi pri kmetijsko-kemičnem državnem poskuševališču v Mariboru in pri drugih enakih zavodih in majhnih steklenih cevkah.

Ena cevka stane 2—4 D; za en oral se rabijo 2—3 cevke. Tifozni bacil se polaga v mišje luknje in rove na svežem, posebno pripravljenem črnem kruhu. — Kruh je razrezati na kose v velikosti lešnika. V koščke razrezan kruh se v peči dobro posuši, potem se pusti zopet ohladiti. (Topel se ne sme pomešati z bacilom, ker toplota bacil uniči.) Medtem se iz živalskih kosti skuha juha, ki se jo pusti istotako ohladiti. Po eno žlico juhe je vliči v 2—3 cevke bacila. Vsebinsko cevke je dobro pomešati z juho. Tako dobljeno vsebino od 2—3 cevke se vlije v en liter juhe in se dobro pomeša. Z bakterij pomešana juha naj stoji 3—4 dni v topli sobi, da se bakterije še pomnožijo in da postane tekočina bolj učinkovita. V to juho se vrže že pripravljeni kruh. Ko se je kruh navzel juhe, se zmes porazdeli v majhne lonce. Po en košček z bacili napolnjenega kruha se potakne v vsako mišjo luknjo čimbolj globoko, 2000 kosov kruha vsrka en liter juhe, ali ¼ kg svežega kruha se da namočiti z enim litrom juhe. Za en oral se rabijo 2 do 3 cevke bacila. 14 dni po polaganju bacila se naj luknje z nogo zamašijo. Ako so nastale med tem nove mišje luknje, se tudi v te vložijo na isti način z bacilom pripravljeni krušni koščki.

Najboljši čas za polaganje bacila je prva pomlad in jesen, in sicer je najprimernejši čas pred solničnim izhodom, ali po zahodu, zaradi tega, ker drugače toplota in solčna svetloba bacile uniči. Ob deževnem vremenu naj se bacil ne polaga, ker ga dež izpere. Potrebno je, da sodelujejo vsi posestniki, in da se polaga bacil istočasno, ker drugače prihajajo miši iz sosednjih njiv. Delo je razdeliti sledeče:

3 do 4 dni pred polaganjem se nakuhajo juha in nasuši kruh. Prihodnji dan naj se snidejo občani, ki so določeni, da sodelujejo, vsak z loncem. Ena oseba pripravi med tem bacil z juho in kruhom in razdeli tako pripravljeno zmes. Primerno je, da se najprej pripravi na enem mestu tekočina na pr. za 100 orolov (z 200—300 cevkami) in se jo porazdeli. Potem gre dotična oseba na drugo določeno mesto, kjer pripravi tekočino zopet za 100 orolov in tako naprej. Polaganje bacila bi se moralo organizirati po celi občini. Na posestvih, katerih lastniki nečejo sodelovati, naj bi se izvršilo polaganje od strani občine na njih stroške. Poiskati so mišje luknje ne samo na poljih in travnikih, marveč tudi ob cestah, jarkih in potokih. Da se doseže popolnejši uspeh, bi se pa morale pritegniti v akcijo tudi sosednje občine. F. M.

POVEČAJMO PRIDELEK KROMPIRJA

Povprečni pridelek krompirja je znašal v letih 1905—1914 v bivši Avstriji 90 q na ha, to je 50 q na oral. V Nemčiji so pridelali v istem času 135 q na ha, v Belgiji, Danski, Nizozemski še več. Nizozemska je pridelala 72 q, Tirolska 128 q na ha, kakor se glase statistični podatki.

Dognano je, da bi bili pridelki lahko še večji. Tako je dosegel nadzornik za rastlinsko gojo Schubert pri uporabi

hlevskega gnoj, v ostrem podnebnju Tirolske baje pridelke do 415 q. G. Oslander, kmet v Javorniku pri Guštanju, je dosegel leta 1922 320 q, leta 1923 310 q na ha, to je 180—185 q na oral.

Ta svoj uspeh pripisuje primernemu gnojenju, skrbni obdelavi zemlje, in izbiri prave krompirjeve vrste z visoko rodovitnostjo. Tri leta že prideluje Richterjevo vrsto »Jubel«, ki je prišla l. 1908 na trg. S pomočjo skrbne izbire semena skuša vrsto vzdržati na višini donosa.

»Jubel« ni samo izboren krompir za kuhinjo (namizni), ampak je enako uporabljiv za krmno in za žganjekuho. Kako izborna vrsta je to, sem se prepričal sam, kajti dala mi je 50 odstotkov več, nego moja, pod istimi pogoji.

Izbora prave vrste z velikim donosom je za dobičkanostnost krompirja najvažnejšega pomena. Za saditev rabimo le krompir, od katerega je dognano, da je zdravega in rodovitnega plemena. Le tako se bo pridelovanje krompirja najbolj izplačalo.

P. Močnik.

RASTLINA »SOJ«.

Po daljšem odmoru se je začelo delati zopet reklamo za rastlino »soja«, kakor da bi bila posebnega pomena za vprašanje naše prehrane. Njeno zrnje naj bi nadomestovalo meso, mleko, kavo, mast, olje itd.

Kaj pa je pravzaprav s to rastlino? — To je neka posebna vrsta fižolice. Nemci jo imenujejo »Sobjaholne«, po naše bi jo pa zaradi točnejše označbe prav lahko imenovali fižolica »soja«, namesto »soja«. Neka vrsta fižola je to, ki dela kakor fižolica drobno zrnje rumene ali črne barve in v stročju, ki je kosmato. Po vsej vnanjosti pa je podobna prithčnemu fižolu. Le zrnje ima lastnosti, ki so za orientske dežele visokega pomena.

O tej rastlini, ki je že stara znanka, se je že večkrat pisalo, nazadnje tudi med vojno. Delali so se z njo tudi že poskusi. Med vojno se je hotelo sploh razne nove ali bolje rečeno inozemske rastline spraviti v našo deželo, pa ni šlo. In tudi poskusi s sojo so se tu in tam izjalovili, kakor že prej v preteklih časih.

Stvari na ljuho je treba povdarjati, da je soja-fižolica rastlina bolj južnega podnebnja in da se v hladnih krajih, kakor so naši, ne počuti tako dobro. Imamo leta, ko nam sploh slabo obrodi in slabo dozoni. Po drugi strani smo pa ravno v Sloveniji tako oblagodarjeni z najrazličnejšimi pridelki, kakor malokje drugod, tako da se ne smemo glede potrebnih prehranil v tem oziru prav nič pritoževati. Imamo vsakovrstnih živil. Treba le, da jih pridno pridelujemo in da jih skušamo v dosežani rodovitnosti dvigniti.

Pri nas v Sloveniji je treba v poljedelstvu delati predvsem na to, da dvignemo pridelek krmne in da postavimo s tem vso našo živinorejo na bolj trdno podlago, brez katere ni misliti na uspešnejši gospodarski napredek. Tržni pridelkov imamo že toliko na omejenem prostoru naših malih posestev, da ne ostaja nič zemlje, zlasti ne za kulture, ki so dovolj lje vrednosti. Fižolica »soja« bi pa imela pomen le za bolj gorke, južne kraje, kjer bi kazalo delati predvsem poizkuse z njenim pridelovanjem in z njeno domačo uporabo in vrednostjo, kajti da bi se pri nas s to fižolico kako posebna industrija začela, na to ni misliti v danih razmerah.

R.

PREDENIČNE NJIVE.

Dogaja se, da sejemo deteljo, ki je predenica prosta, in vendar se pokaže polno predenice med deteljo. Seme je bilo preiskano in v plombiranih vrečah! Kako je mogoče, da pride predenica na njivo? — V takih slučajih se vsak spodfika nad semenom, češ, da ni bilo zadosti očiščeno itd. Res je mogoče, da zastane kako predenično zrnje vmes med detelinim semenom, ker je namreč seme debelozrnate predenice silno težko ločiti od deteljnega semena, vendar so sodeb o slabem očiščenju deteljnega semena mnogokrat napačne in krive. Predenica zaide namreč tudi po drugih potih na njivo in ne samo po deteljnem semenu.

Predenica se prav lahko zanese na njivo s hlevskim gnojem, na kar se pri nas vse premalo gleda. Travniška ruša je ponekod polna predenice. Treba le pogledati malo bližje, da se o tem prepričamo. Travniška predenica se ne kaže tako očito, kakor med deteljo, vendar je lah-

ko zalotimo, če ogledujemo rušo do tal. Opleta se po šibkih detelinah in travnih rastlinah, na videz skrita našim očem. Če pokladamo tako seno, je naravno, da prihaja predenično zrnje skozi živalski želodec v gnoj in od tam na njive, kjer čaka in spi toliko časa, dokler je ne obudi in oživi prihodnja detelja.

Kjer imamo po travnikih predenico, tam jo imamo tudi po njivah, ker se po gnoju prenaša na njivo in med deteljo. To je resnica, s katero treba v vseh takih slučajih računati. Ne sme se tedaj zvrčati vse krivde predeničnih njiv edinole na slabo očiščeno deteljno seme, kakor bi utegnil eden in drugi misliti, ampak njeno seme prihaja na ta način nepoškodovano v gnoj in z gnojem na njivo, na travnik, kamor ga vozimo.

Na njivi ostane predenično seme po več let kaljivo in čaka ugodnega trenutka, da se na gostoljubni detelji razpase in zopet na novo razmnoži.

To je tista skrivna pot, po kateri nam prihaja ta škodljivka na mnoga detelišča in na katero pri nas nihče ne misli, dasi je silno nevarna za vsa naša detelišča. Bodo dajmo tedaj tudi na to pozornost in ogibajmo se pokladati živini deteljo, v kateri je polno predeničnega cvetja. S predenično krmno dobimo predenični gnoj, s takim gnojem pa predenične njive. Kjer so predenični travniki, tam imamo tudi predenične njive.

VINOGRADNIŠTVO.

VINSKA POKUŠNJA NA GRMU.

Delavno vinarsko društvo v Novem mestu je priredilo povodom svojega letnega zborovanja v prostorih državne kmetijske šole na Grmu dne 24. februarja vinsko pokušnjo, ki je bila od strani vinogradnikov cele Dolenjske, da celo iz Bizelskega, zelo dobro obiskana. Pokušnje se je udeležilo 120 posestnikov.

Namen te prireditve je bil, da se upoizna, kakšno vino, koliko vina in po kateri ceni imajo vinogradniki na Dolenjskem še na prodaj. Okoli 200 pokušenj vina se je preskusilo, popisalo in se je določil alkohol. Seznan teh vin je vsakemu interesentu kupcu na zavodu na vpogled. Pomujena vina so imela 8 do 10 odst., boljša 11 in več ter sortna vina 12 do 15 odst. alkohola. Izбира je bila torej prav velika. Žal, da je bila udeležba od strani kupcev prav slaba, dasi se jim je tu nudila lepa prilika upoznati v nekaj urah, kaj jim nudi vinorodna Dolenjska.

Vinsko pokušnjo so posetili okrajni glavar vladni svetnik dr. Svetek v Novem mestu, državni višji kletarski nadzornik g. Gombač iz Ljubljane in več drugih strokovnjakov.

O priliki zborovanja Vinarskega društva je kmetijski svetnik Skaličsky pojasnil pomen Vinarskega društva kot člana vsedržavne velike organizacije Zveze vinogradnikov Jugoslavije, ki se je pravkar ustanovila v Zagrebu. Opozoril je na pretečo nevarnost uvoza italijanskih in drugih vin, potrebo izvoza domačih vin in nujno potrebo, da se pri sklepanju trgovinskih pogodb s tujimi državami upoštevajo potrebe in želje vinogradnikov. Vinogradništvo je važna gospodarska panoga naše države, ki grozi propasti, ako se jej ne utrdijo življenski pogoji. Najzadnejše sredstvo za dosego življenskih ciljev vinogradništva je trdna strokovna organizacija, kateri mora pripadati vsak zavezanec vinogradnik.

Društvu je pristopilo veliko število vinogradnikov. Končno se je sprejela resolucija, s katero se zahteva, da vlada prepreči uvoz italijanskega vina in da pospešuje izvoz našega vina v tujino.

Kaj je pa z našimi štajerskimi vinarskimi društvi? Kaj zlasti z mariborskim? Vinogradniki, zahtevajte od svojih organizacij več agilnosti!

HMELJ.

VSEM HMELJARJEM IN VSEM TIŠTIM, KATERI HOČEJO HMELJARJI POSTATI, V RESEN PREVDAREKI

Visoke cene za hmelj lanskega pridelka so povzročile veliko gibanje med kmetovalci Savinjske, Šaleške in Dravske doline ter v Bački. Stari hmeljarji bodo razširili svoje nasade in vsak drug, kateri ima le košček zemlje, hoče postati hmeljar. Iz Bačke je došlo poročilo, da se bodo andotni nasadi povečali za 800 do-

1000 orlov. V okolici Marenberga se sleherni posestnik zanima za hmeljarstvo. Ker so lanske cene mase in tudi druge ljudske maravnosti omanje, zvečajo v tej zadevi nekaj treznega proučevanja.

1. Pred vsem je treba pomisliti, da je hmelj eden izmed tistih pridelkov, kateri je glede cene izpostavljen največjim izpremenitvam in menjavam. Doživeli smo, da je bil hmelj brez vsake veljave, da so ga hmeljarji uporabljali kot nasteljo.

2. Prireditelj novih nasadov je združena ogromnih stroškov; za rigoliranje, nabavo drog, za sušilnice itd. je treba dandanes investirati velike vsote.

3. Pridelovalni stroški za 1 kg suhega hmelja so lani znašali povprečno 200—220 K in bodo l. 1934 gotovo še večji.

4. Prvoletni hmelj povzroča le stroške — dohodkov da pa le neznatne. Letos je upanje na visoke cene — kakšne bodo na leta 1935, pa nikoč ne ve.

5. Za nove nasade je treba zdraviti in čvrstih sadežev — pa kje jih dobiti, ko so vsi naši hmeljarski okuženi po hmeljskem kebru. Kdor se bo pa pri novih nasadih posluževal okuženih sadežev, tisti bo imel v svojem hmeljniku le malo veselja, še manj pa dobička. Investiran kapital se mu ne bo obrestoval; nasadi bodo le živatniki.

6. Znano je, da se v hmeljarstvu vrste suha in tosta leta in da po visokih cenah pridejo vedno nižje; vsled tega je umestno in priporočljivo, hmeljarske prirejevali in širiti po letih z nizko ceno; ne pa nasprotno.

7. Obveznost hmeljarske se naj ravna po velikosti posestva. Za hmelj se naj določi vedno le najboljša nlija. Pred vsem pa mora vsak gospodar skrbeti, da je vedno dosti kruha pri hiši. Neznansko je, vse zemljišče uporabiti za hmelj, ki živez pa kupovati.

8. Razumen hmeljar si v tolstih letih vedno nekaj prihrani za suha, v katerih tudi ne sme trpeti pomamljanja.

Hmeljarstvo je le pri vsesfransko modro prevladanem postopku dobičkonosno; v nasprotnem slučaju je pa tudi lahko pogubonosno.

Anton Petriček, (Zalec).

Zagrebački zbor — povlastice u vozni in kod transporta. Gospodin generalni direktor odlukom svojom od 6. februara o. g. izvolio je odobriti za ovogodišnji veliki sajam uzoraka koji se priredjuje od 27. aprila do 5. maja o. g. ovo: 1. Za posetioce ovoga sajma povlasticu u vozniji uz polovinu cijene bez prekidanja voznice, kako u odlasku tako i u povratku uz propisnu legitimaciju t. j. da posetilac kupi cijelu kartu u polasku i ako ima potvrdu na legitimaciju, da je zaista bio na sajmu važiće ce nau ta karta i za povratku. 2. Za izložbene predmete vozarina ce se računati za 50% popusta od normalne tarife uz uslove koje tarifa propisuje. 3. Povlastica za putnike važi od 13. aprila do 12. maja 1934 god. Kako za putničke i mješovite, tako i za brze vozove između voz SOE i brzih vozova br. 8 i 6 na pruzi Beograd—Zagreb. Željezničke direktorije su o tome obavještene. — Informacije o transportu mogu zainteresirani dobiti u svako vrijeme kod jedne od tvrtki Transporta, Maribor. Aleksandrova 7.

TRŽNE CENE.

Vrednost denarja. Na zagrebački borzi se je dobilo 4. tm.: 100 avstr. krun za 11 in pol para, 100 lir za 338 do 341 D, 1 dolar za 78 in tričetrt D, 100 franc. frankov za 323—328 D, 100 čeških krun za 229—232 D, 100 švic. frankov za 1378—1388 D.

Celjski trg 1. marca 1934. Govedina: m. mesnica I. 25, II. 20—23, na trgu I. 24—26, II. 20. Telcina I. 30—35, II. 25—30, jetra in pljuča 22. Svinjina: prašičje meso I. 35, II. 30, slanina I. 40, II. 38, mast 41, šunke 50, prekajeno meso I. 45, II. 42. Perutnina: kokoš 40—50, puran 150. Mleko 3.50—4, surovo maslo 60, čajno 88, jajce 1.25—1.50. Pijače: vino staro 12—15, novo 9—12, pivo 7, žganje 30. Kruh: beli 7, črni 6. Moka: 00 5.90, 0 5.80, 2 5.50, 4 4.50, koruzna moka 3.50. Na drobno po 20 para več. Žito: pšenica 380, fižol 500—700. Krma: sladko seno 100, polsladko 75, kisle in slama 50. Krompir:

1.25—1.50. Kislo zelje krožnik 4, repa 1.50 Din.

Živinski trg. V Zagrebu so bile zadnje dni sledeče cene: Za 1 kg žive teže: domači vol I. 14.50—15.50 (prošlo sredo 15—16), II. 13—14.50 (prošlo sredo 13.50 do 14.50); III. 11.75—12.50; mlada živina 13—13.75 (prošlo sredo 16—17.50); krave I. 13—14 (prošlo sredo 15—17); II. 11.50 do 12.50; teleta 16.50—18; svinje domače debele 27.50—29.50; mesnate boljše 25—26; slabše 21.50—22.50. Krma: seno 75—112.50; olava 125—137; detelja 112 do 137 D za 100 kg. Cene krmi so padle.

Žitni trg. Na žitni borzi v Novem Sadu so bile 4. tm. sledeče cene: baški ječmen 325, baška koruza 240—270, moka 0 525, 6 312—330 D.

Lesni trg 3. tm. Povpraševanje je v zadnjem času oživelo. Od inozemskih kupcev so napravili večje zaključke Italijani in Francozi. Na tržišču je promet dokaj živahen, kerse bliža gradbena sezona. V Slavoniji motirajo: hrastovi hloidi 1200 od 2500, za furnirje 2300 do 3500, hrastove deske 2200—3100, francoske dožice (1000 komadov) 15.000 do 22.000, sirovi frizi (za izvoz) 1600 do 2300, stafil 2000—2300, bukovi hloidi I. 300 do 400, mehko tesano blago 350 do 500, mehko žagano blago 600—800, za brzojav drogi, hrastovi 40—150, jelovi 50 do 80, železniški pragi, hrastovi 40 do 80, bukovi 30—50, drva za kurjavo bukova 2200 do 3000, mešana 2400 do 2700, oglje, vagon 9500 do 10.000 D.

Porotno sodišče.

Ženo umoril.

Porotniki so z 9 proti 3 glasovom zanikali vprašanje na umor ter potrdili vprašanje na uboj. Drevenšek je bil obsojen na 10 let težke ječe.

V izpopolnitev, včerajšnjega poročila o smrtni obsodbi obsojenca Gabra pomnimmo: Z ozirom na razširjenje srbškega kazenskega zakonika, po katerem se obsojenci ne vesijo, ampak ustrelje, je državni pravdnik predlagal smrtno kazn z ustreljenjem. Ker pa je senat bil mnenja, da se nova naredba o smrtni kazni z ustreljenjem ne nanaša na to kategorijo zločinov, je z ozirom na nejasnost zakona izrekel enostavno obsodbo na smrt brez označbe načina usmrčenja. Obstaja pa baje določba, da se mora obremen s smrtno obsodbo označiti tudi način usmrčenja, zato so v pravilih Krogli mnenja, da bo sodba razveljavljena.

Maribor, 5. marca.

Ubil soseda.

Danes se je radi hudodelstva umora zagovarjal pred poroto Mihael Vid, star 52 let, posestnik v Čentibi. Udaril je s sekiro soseda Vendela Feherja tako močno po glavi, da je nastopila smrt. 16. novembra 1923 je šel v gozd z namenom, da vkrade iz Feherjevega gozda drevo. Fehelj je bil takrat tudi v gozdu, ker so sekali njegovi ljudje večjo množino lesa. Kakor izjavljajo priče, je šel Vid tja že z namenom, da Feherja ubije, ker ga je spotoma slišala neka oseba, ko je rekel: stako ga bom tlesnil s sekiro po glavi, da bo takoj mrtav. Obdolženec taji, da bi bil soseda umoril. Komisija pa je dognala, da je Vid Mihael vdaril Feherja s sekiro na desni strani glave tako močno, da je Fehelj vsled izkrvavljenja v možganih umrl.

Porotniki so zanikali vprašanje na umor in so potrdili vprašanje na uboj, ter je bil Mihael Vid obsojen na 7 let težke ječe.

S sekiro po glavi.

Danes se je pred poroto zagovarjal radi hudodelstva težke telesne poškodbe Pavel Madaras, posestnik v Čentibskih gorah št. 103, star 98 let, oženjen. 5. novembra 1923 je bil v Lendavskih gorah posestnika Stefana Huzjana 9 kopačev. Med temi so bili tudi obdolženec, njegova hči in še dva soseda iz Čentibskih gor. Ves dan so izpili kopači 10 litrov vina. Ob 6. uri zvečer so odšli vsi kopači, ne pijani, pač pa dobre volje domov. Med potjo pa je rekel obdolženec, da bo vse svoje domače izgnal iz hiše ali pa ubil. Vzrok ni bil nikomur znan, ker je dotlej živel s svojo družino

v miru. Prišedši domov je hotel res družino izgnati in tepsti, vsled česar je nastal v hiši vršč. Barbara Madarasova pa je zbežala k Žardini pomoči iskati, katero ji je tudi obljubil. Še predno je prišel tja, je šel obdolženec v klet, se oborožil s sekiro in ko je iz kleti izstopil, je rekel: »To imam, s tem Vas vse posekam.« Žardin je šel proti Madarasovinu, da bi moža pomiril. Madaras pa je stal s sekiro v roki za drevosom in vdaril Žardina, ko je prišel mimo. Z ostrino je presekla Žardin kost na levem liču, vsled česar mu je steklo levo oko, a v nevarnosti je tudi drugo. Obdolženec dejanje prizna, a izgovarja se na popolno pijanost.

Obtoženec Madaras je bil spoznan Krivim v smislu obtožbe in je bil obsojen na 2 leti ječe.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Sreda, 5. marca. »Čarostrelec« Ab. D. Četrtek, 6. marca »2 X 2 = 5«, Ab. A. (Premijera).

Petek, 7. marca »Onsran življenje«, Ab. C.

Sobota, 8. marca »Čarostrelec«, Ab. B.

—□—
»2 X 2 = 5«. Jutri v četrtek, dne 6. marca se vrši premijera Widova satirične komedije »2 X 2 = 5«.

Film.

Mis Beryll v Bioskopu. Motiv ni bogve kako nov. Nenavadna Karijera mlade umetnice, presajene iz priprostega miljeja danskih primorcev in vrtnice velikega komestnega življenja, ki pa ji kljub uniformi nudi le prevaro in razočaranje. V glavni vlogi igra Lya Mara, ki danes uživa svetoven glas. Svojo karijero je napravila še le med vojno v Nemčiji, kamor je prišla kot neznanca ruska plešalka. Poročila je slavnega igralca Zelenika. Skupaj tvorita sedaj posebno filmsko podjetje. Morda je pričujoča drama odlomek njenega lastnega življenja?

I. Mariborski bioskop. Od četrka do vključno nedelje I. del napetega filma »Skrivnostna podmornica«. V glavni vlogi Eddie Polo, Senzacija.

Orjuna.

Orjuna Studenci. Uradne ure tajništva vsak ponedeljek in vsako sredo od 7.—8. ure zvečer v Čitalnici Narodni dom. Sprejema se istotam tudi članarino za letošnje leto. — Zdravo! Tajnik.

Sokolstvo.

O Glavna skupščina Jugoslov. Sokolskega Saveza bo 23. tm. v Ljubljani. Na predvečer bo v Narodnem domu v telovadnici telovadna akademija na čast delegatom.

O Članarina Sokolskega društva v Mariboru znaša celoletno 30 D (mesečno 2.50 D). Plačuje se »časom pravil vsaj polletno v naprej. Pozivamo vse brate in sestre, ki tega še niso storili, da plačajo članarino za tekoče polletje v društveni pisarni (uradne ure v sredo od 18.—19. ure in v nedeljo od 10.—11.30). Tudi redno plačevanje obveznih prispevkov spada k disciplini, kateri smo podvrženi vsi, brez izjeme!

O Glavna letna skupščina Sokolske župe v Mariboru se vrši v nedeljo dne 9. marca tl. ob 10. uri v restavraciji mariborskega Narodnega doma z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo staroste, 2. tajnika, 3. načelnika, 4. načelnice, 5. blagajnika, 6. predsednika prosvetnega odseka, 7. referenta za manjšine, 8. nadzornika, 9. določitev organizatijskega prispevka za leto 1934 itd., 10. določitev programa za leto 1934 in event. 1935, 11. volitev predsednika, 12. slučajnosti. — Vsako društvo pošlje za vsakega 100 članov po 1 zastopnika, za preseček 50 članov tudi 1 zastopnika, za vsakega zastopnika pa vsako društvo največ 10. Zdravo! — Predsedstvo Sokolske župe v Mariboru.

Ne pozabite naročnine!

Razno.

r Šola za zakon. S pomočjo statistik je dognano, da se izvrši v Ameriki največ razporok in to vsled tega, ker so ljudje jako neprevidni pri izbiranju žen. Amerikanska organizacija J. U. C. A. je začela ustanavljati šole, v katerih se mladeniči pripravljajo za zakon. V teh šolah se največ pazijo na to, da se moški nauči, da si ne izbere za ženo dekleta, katerega značaj bi se nikdar ne strinjal z značajem moža. V drugi obliki povedano, cilj šole je preprečiti nepotrebne zveze in nesreče.

r Najdebelejši človek sveta živi na Češkem, neki brivec v Slatiacih. Tehta 245 kg. Obseg pasa izmaha 2 m. Ta človek ne kadi in ne pije alkohola. Za obleko mu je treba 6 metrov 40 cm blaga. Zaradi debelosti ne more spati leže, temveč kleče. Otrok ima četvero.

r Tat v kočari. Pruski železniški policiji je vendar uspelo zalotiti tatu, ki je že par dni izvrševal tatvine na povsem nov način. Tat si je nabavil veliko potno kočaro, kjer je lahko udobno ležal. Njegovi zavezniki so ga oddajali na kolodvoru kot prtljago. Ko je bil tat v vagonu sam je plezal iz kočare in nemoteno pobral iz zavojev stvari, ki so se mu dopadle iz zdelo kaj vredne. Končno je prišel tudi na to misel, da je prilepil na zavoj svoje naslov, tako da je dnevno prejemal veliko pošilk. S seboj je imel vedno dovolj hrane in se je vozil včasih kar po pet dni. Posel mu je dobro uspeval, končno ga je pa le izvoljal nos tatnega policista. Škoda, katero je izvršil tat v kočari tokom zadnjih mesecev, se čeni na več milijonov.

Tujci v Mariboru

Novo prijavljeni v hotelih in promocijskih dne 5. marca 1934.

Hotel »Merano«.

Kupferer Salo, trgovec, Dunaj. Tausig Edvard, potnik, Kacor. Wentzell Nikola, trgovec, Petrograd. Pogaj Ernst, ravnatelj, Cakovac. Nendl Adolf, trgovec, Pridviza. Keller Julij, trgovec, Dunaj. Germauroves Stejan, trgovec, Pančevo. Macarol Josip, disponent Sežana. Roter Franc, inženir, Dunaj. Schwarz Mihailo, lekarnik, Karlovac. Planko Edi, knjigovodja, Celje. Tannenbon Aleks, trgovec, Ustzyki. Mayer Filip, trgovec, Zagreb. Stolga Josip, inženir, Sežana. Koželj Albin, zastopnik, Ljubljana. Sockl Rihard, inženir, Dunaj. Adrovsky Unukič, posestnik, Gorica. Weis Ignac, trgovec, Zagreb. Bril Ziga, veterinar, N. Gradiška. Beck Emil, trgovec, Dunaj. Singer Ilija, trgovec, Belovar. Friedhausen Ernst, Dunaj. Minibek Norbert, posestnik, Lucane. Cvetković Dušan, general, Beograd.

»Privat« - Hotel.

Graf Olon, potnik, Oldenburg. Franchi Riccardo trgovec, Milano. Adler Julij, potnik, Kolonca. Smola Gustav, kapetan, Ljubljana.

Hotel »Pri zamorecu«.

Podlesnik Mihael, trgovec, Smolnik. Böck Jak, potnik, Dunaj. Pretić Salihbeg, trgovec, Konjice. Bajželj Jakob, trgovec, Kranj. Zanardi Albrecht, industrialec, Genova. Rojec Milana, uradnica, Radovljica.

Gostilna »Pri groblju«.

Rozman Alojz, gostilničar, Novomeštro. Marković Vasilij, upravnik, Podgorica. Čahovnik Franc, trgovec, Prevalje. Matunović Ivan, uradnik, Prijedor. Križnik Josip, trgovec, Prevalje. Bauman Anton, kmet, Sv. Lenart. Ludej Gregor, kmet, Prihovci. Herman Franc, trgovec, Osojnik F., gostilničar Prevalje.

Hotel »Črni orle«.

Čačković Anton, dijak, Vedija. Vesel Zofija, posestnica, Višnjagora. Herman Ivan, dijak, Cepin. Wörth Pavel, kmet, Bistrica. Gorican Terezija Voinik. Tišina Anton, mesar, Dunaj. Wörth Franc, zasebnik, Bistrica.

Gostilna »Zlati konj«.

Vrečko Gregor, mehanik, Jurklošter. Eterl Franc, pripravnik, Rešpah. Kapun Terezija, zasebnica, Veržej. Korošec Jernej, čevljar, Planinc Franc, čevljar, Grna. Zličar Franc, čevljar, Krško.

Iz življenja in sveta.

Henri d' Almèras:

Zakonsko življenje nekdanj in sedaj.

(Dalje).

Kako se ženijo na Kitajskem in Japon-skem.

Menda ni dežele na svetu, kjer bi se ljudje toliko ženili kakor na Kitajskem. Ženitvijo oziroma možitvijo izpolnjuje človek — pravi Konfucij — svojo pravo poslanstvo na zemlji, in znano je, da v Nebeškem cesarstvu spoštujejo vsako Konfucijevo besedo tako kot božje razodetje.

Sicer pa je Kitajcem prav tako kakor nekoč Rimljanom in Grkom glavni vzrok zakona potreba, imeti otroke — zlasti sinove — ki jim prinašajo zveličanje, zakaj tisti, ki nimajo otrok, so v večni nevarnosti pred zlimi duhovi. Strah pred posledicami je tako močan, da si zakonske dvojice, ki nimajo otrok, adoptirajo tujo deco, večkrat celo iz najdenišnice. Vsled tega se na Kitajskem redko zgodi, da bi kdo umoril otroka.

Predno se Kitajec poroči, se zaroči. Častivredna posredovalka (mei-jin), ki živi od tega poklica, in je torej profesionalna ženitovanijska »organizatorica«, dobi od ženinove matere ali če te ni, od najbližjega sorodnika zaupno naročilo, da obišče nevestino rodbino in fanta, kar najbolj pohvali. Novestini stariši se najprej vsestransko povprašajo o ženin in šele potem, ko so si o vsem na jasnem, določijo dan sestanka. Posebno pazijo na leto, mesec, dan in uro rojstva ženina in neveste, kajti če je razlika prevelika ali drugače niso znamenja najboljša, ni izgleda na ženitev.

Na dan, ki je bil določen za sestanek, pride ženinova mati v spremstvu najstarejših sorodnikov v nevestino hišo. Zdej se začne cela predpisana ceremonija med njima; druga drugi dela poklone, da kaj takega ni slišati nikjer drugod. Ko sta matroni izčrpali obilno zalogo pozdravov, prinese nevesta pipo in skodelico čaja ter odide. Nato se določijo višina dote in ostale podrobnosti zaroke, ki se takoj proglasi za javno. Sporazumno se tudi določi dan, ko ima ženin prinesiti običajna darila: svilnate tkanine, dragocenosti, porcelan itd.

Razposljuje se zaročna obvestila. Mlada deklica, ki je doslej nosila na obe strani obraza počesane lase, si jih poslej spleta na temenu in dolga igla v kitah je znamenje, da je oddana. Vezana je celo v slučaju, da ženin umrje. Javno mnenje ji ne dovoljuje drugega zakona.

Astrolog, shing-shang, določi najugodnejši dan za poroko. Nič se ne sme poročiti, da bi ne vprašal njega za svet, celo cesar ne.

Nato se razposljuje nova naznanila. Nekaj dni pred poroko napravijo ženinovi stariši obhod po mestu, gošči igrajo in sluge nosijo na pozlačenih nosilih nevesti namenjena darila.

Na poročni dan dospo svatje v ženinov ali nevestin dom. Gostje prinašajo svoje darove v denarju, ki je vložen v vabila, to pa za to, da ženin izve, kaj in koliko je kdo daroval: o prvi priliki se bo namreč treba revanžirati.

Seveda se pripravljajo pojedina, pri čemer kitajska kuhinja pokaže vse svoje slaščice, na pr. gosje kremplice, žabe, stlačene gosnice, lastavičja gnezda, miši s strdjo itd. Nato gostje odidejo in ostanejo samo najbližji sorodniki.

Nevestino bala pripeljejo z velikimi ceremonijami in z nosiljo kos za kosom v novo stanovanje.

Opoldne pošlje ženin palankin po nevesto; spremlja ga tista matrona, ki je posredovala ženitev. Mlada deklica, ki so jo ves dopoldan česali, oblačili, pudrali, slikali in napuščali z dišavami, se ločuje poslovi od starišev in ostalih družinskih članov, ki morajo zelo glasno izražati svojo žalost. Da pa nevesta ne bi odnesla na svojih podplatih vse sreče iz hiše, mora iti preko žerjavice z razbeljenim ogljem. Kakor hitro vstopi v palankin, jo zaklenejo in izroče ključke matroni. Nato se razvije svačfvska povorka.

Na čelu korakajo rdeče oblečeni nosači, zakaj rdeča barva je barva sreče. Z vsake strani in zadaj stopajo figuranti, ki nosijo na palicah papirnate kletke, ali pa — če se povorka vrši po noči, kar je seveda le izjema — rožnate svetilke.

Kletke oz. svetilke so pokrite s slikarjami, predstavljajočimi srečo, plodnost itd. Trobentači in cimbalniki delajo grozovit hrup, od časa do časa tudi poči raketa. Sorodniki in prijatelji gredo zadaj peš, za njimi pa gruča radovednežev.

V trenutku, ko palankin vstopi v ženinovo hišo, počijo tri rakete v znak veselja in zažge se ognjeni stroj. Nevesta izstopi in gre čez konjsko sedlo, ki je položeno na hišni prag. Nato krene v spremstvu dame, katera vodi obred in štirih družic v notranje prostore. Zdej vidj ali sme videti le onega, s katerim je zaročena.

Dan se konča s pojedino; na začetku pojedine pijeta oba zaročenca vino iz dveh kozarcev, ki sta zvezana z rdečo vrvico. Znamenje k odhodu dajejo s tem, da razvežejo številne trdno zvezane palice; to pomeni: bodi potomstvo številno! Kakor hitro gostje odidejo, se novoporočenca trikrat globoko poklonita pred vsakim izmed starišev.

Zjutraj gre mlada žena z možem v pagodo, da se zahvalita bogovom, nato pa na pokopališče, kjer pozdravita grob prednikov. Nato se žena posveti skoraj izključno hišnim opravilom, hoteč se prikupiti svojemu novemu poveljniku z natančnim izvrševanjem domačih dolžnosti. »Žena«, pravi kitajski narodni pregovor, »je v svojem življenju na trojen način podrejena: v očetovski hiši je podrejena starišem, v svojem gospodinjstvu možu in če postane vdova, mora poslušati sina.« Ta prevelika podrejenost pa celo Kitajkam ugaia in tako se tudi med njimi širi gibanje za emancipacijo od moških, ki ima precej uspeha. Emancipiranke so hude nasprotnice zakonskega življenja.

Mnogoženstva med Kitajci ni več. Zakon določa eno legitimno ženo, priležnice ne uživajo nikakih pravic in jih smatrajo le za služkinje.

(Dalje prih.)

STRAHOTE OPIJA.

Poleg morfija in kokaina je prišel iz vzhoda tudi opij v evropska velika mesta. Po vseh delih sveta raste strast po onih sredstvih, katera razburjajo živce. Opij je znan že od davnih časov, kot zdravilo in kot sredstvo uživanja. Že Hippokrat in druge medicinske šole so ga uporabljale v svojih zdravniških receptih. Zadnja stoletja se je uporaba opija razširila zelo po luških mestih; francoske oblasti so pričele veliko borbo proti širjenju opija, posebno v Toulonu, Marsellu, sploh v vseh pristaniščih, ki stojijo v ožji trgovski zvezi z Indijo. Povod temu je bil, ker se je potopila na marakonski obali leta 1907 neka francoska ladja, kar so zakrivila pomorski častniki — strastni kadilci opija.

Kaj je opij? Iz nezrelih makovskih glav (Papaver somniferum) se dobi mlečnata snov (grško opos). Ta snov, opij, se posuši in odda v trgovino v obliki rdečih-rumenih kogačev. V muslimanskih krajih opij jedo ali žvečijo, na Kitajskem in v evropskih opijskih lokalih ga kadijo. Za kajenje se uporablja poseben preparat opija — čandu, se napravi iz njega kroglica, nakar se ga na ognju segreje in nastali dim vdihuje. Najvažnejše dežele, kjer se opij izdeluje, so: Mala Azija, Vzhodna Indija, Kitajska, Francoska, Zahodna Indija, Egipt, Macedonija in Perzija. Evropski poskusi niso uspeli, niti se izplačali. Učinkovanje opija ni pri vseh ljudeh enako. Pri žvekanju opija pride učinek alkaloida do veljave. Pri tem pa ne trpijo toliko oni narodi, kateri opij žvečijo, kakor oni, ki ga kadijo. Kadilec opija je najprej jako vznemirljen (nervozen), zaupljiv, tu in tam tudi jezen. Cirkulacija krvi in puls delujejo hitreje, lice postane rdeče, oči se svetijo in dihanje postaja hitreje. Počasi nastopa omamljenost od opija, katero pa ni slično alkoholskemu omamljenju, ker se ne polasti toliko muskulature, temveč se pokaže v velikem zadovoljstvu in v jako fantastičnih predstavah. Kadar je fantazija vzbujena, deluje nemotoma. Mnogim kadilecem opija se prikazujejo seksualne slike. Vznemirljive in utrudljive sanje izginjajo popolnoma iz polja razuma, medtem ko prijetni občutki in sladki spomini zasledijo njih mesto. Drugi dan po teh prijetnih občutkih se počuti človek izvanredno neugodno, in zaradi tega mora kadilec opija vedno uporabljati protistrup. Ako odvezamemo hitro kadilcu njegov privajeni strup, nastopi takojšnja

smrt. Samo počasno, metodično odvezmanje pripelje v takih slučajih do gotovega cilja. Ljudje, kateri se dobro hranijo in živijo v ugodnih življenjskih razmerah, lahko uživajo opij nekaj desetletij brez velikih težkoč. A večina pogine že poprej od tega strahovitega strupa. Takšni nesrečniki zgubijo najpoprej tek pri jedi, edino potrebo občutijo za ta njim sladki strup. Najhuša posledica pri stalnih kadilcih je pa, da slabi njih telesna moč. Kakor opisuje Hartwichov, so razun zgubljenega teka še sledeče posledice: zmanjšano delovanje jeter in čreznerno oslabljenje črev. Koža postaja suha in nagubana, lice blede, oči motne. Človek shujša, žila bije nepravilno, končno nastopajo tudi težave v dihanju, učinkovanje na možgane se prikazuje v lenobi, nesposobnosti za delo in nazadnje v otopelosti. Značaj se izpremeni, pokaže se odkrito nagnjenje k laži, morala in samozavest popolnoma izginejo. Vsled velikega shujšanja in depresivnega stanja nastopi končno smrt. Mnogi kadilci opija pa končajo svoje življenje s samomorom v depresivnem stanju.

Radi uživanja opija je propadlo že mnogo učenjakov in uglednih ljudi. V resnici je težko, sploh nemogoče, ljudem, kateri so slabega živčnega sistema, opustiti opij, ki so se ga navadili. Mnogi opisujejo znanih pesnikov in književnikov nas z bitjem kadilca opija bolj seznanjajo. Opijskim snovem se lahko zahvalimo za najfantastičnejše spise Baudelaireja, Colwridgea, E. A. Poea. Iz peresa Clauda Farrere-a, francoskega pesnika in pomorskega častnika, izhaja opis o delovanju opija, kateri v svoji preciznosti spominja na eksaktno prikazen kakšnega psihijatra. V svoji knjigi »Opium« je pokazal na temelju svojih izkušenj in izkušenj svojih sopotnikov, sliko življenja in bolečine konstantnega kadilca opija s točnostjo, ki človeka tako pretrese, da se mora odvrniti od opija.

Kitajci in drugi azijski narodi trpijo strašno od uživanja opija. Zastoj so bili vsi poskusi, da se omeji trgovina z opijem. Radi tega se je sestala konferenca o opiju 20. februarja 1912 v Haagu. Druga konferenca o opiju je bila preteklega leta zopet v Haagu. Največji nasprotniki opija so bili na tej konferenci predvsem prebivalci Zedinjenih držav v Ameriki. A konferenca ni do danes imela nobenega uspeha. Gotovo so pa vsaj omejili v vseh evropskih državah trgovino z opijem.

Zakaj se ljudje starajo?

Neki pariški list prinaša interesantno odkritje francoskega učenjaka Julesa Amara, kateri je v Znanstveni akademiji prečital svoje konstatacije in odkritja o vzrokih ljudskega staranja. Ta učenjak je dognal, da se staramo radi tega, ker ima živa materija tendenco, da se vedno bolj in bolj gubanči in sicer vsled progresivnih izgub vodenih sestavin. Protoplazma mladega človeka ima do 85 odstotkov vode, med tem ko protoplazma starca nima več kot 55 odstot. vodenih delov. Po tem je razvidno, da delo in visoka leta nikakor niso vzrok staranja temveč enostaven fizični fenomen. Zaradit tega ni potreba obupavati, kajti medicina bo iznašla sredstvo proti staranju s tem, da bode preprečila progresivno koagulacijo naše protoplazme, katera se vedno bolj gubanči. Iznašati se mora način, da se celicam, katere zgubljajo vodo, nadoknadi ista na kakšen način od zunaj in sicer v toliko, kolikor je je v mladi protoplazmi. Razume se, da borba proti tej dehidraciji naše stančne tkanine ne podaljša življenja za večno, lahko pa nam pomaga v tem oziru, da ostane človek do smrti čil in lep. Naši potomci bodo morda umirali v polni moči in lepoti, a ne tako izčrpani in izsušeni kot naši stari. Gotovo pa je, da bode ta hidracija protoplazme ostala monopol bogatih, ker vsakdo ne bo mogel plačevati visokih svot, katere bodo potrebne za vzdrževanje svežosti in čilosti.

Kdaj se je vršila prva generalna stavka?

Kakor izgleda, ni pod solncem ničesar novega, tako tudi ne generalna stavka, to orožje delavskega razreda. Izgleda, da je institucija generalne stavke že 500 let stara. Prva stavka je izbruhnila leta 1488 v Alzaciji v mestu Rufachi. V

tem mestu je bilo takrat 12 obrti, a v stavko so stopili najpoprej čevljarji, ki so z delom prenehali, ker jim delodajalci niso hoteli povišati dnevnic. Ker so pa takrat delavci jedli in stanevali pri svojih delodajalcih, so jih pač ti, ko so zvedeli za stavko, enostavno pripodili iz mis. Na ta akt delodajalcev se je čevljarjskim delavcem takoj pridružil še ostalih 11 obrti, in skoro med vsemi delavci ob levi obali Rena in sicer Biscu-wikarta je izbruhnila stavka. Ta prva generalna stavka je preneha, ko so poslali mesti Basel in Hültheim svojo oklopniško stavkujočim nasproti.

Ruski knez v Milanu.

Te dni je pregledovala policija v Milanu potne listine ruskih beguncev, ki tam stanujejo. Ko so prišli v stanovanje Sergija Stanite, ga vpraša policist, če ima rodbino v Italiji. »Imam«, odgovori Rus, »Njeno Velikanstvo kraljico Jelene«. Rus je odgovoril v takem tonu, da je policaj, prepričan o resnici, se globoko priklonil in odšel. Ta Rus ni nihče drugi kot knez Sergije Romanov, knez Leuchtenberg, sin črnogorske kneginje Anastazije, sestre italijanske kraljice Jelene, vnuč črnogorskega kralja Nikole. Star je 30 let. Njegovo življenje je viharo, kakor vsehi ostali Rusovi, kateri so zbežali pred boljševiško revolucijo. Pred tremi leti se je še bojeval na Krimu proti boljševikom. Ko je uvidel, da se ne more dalje držati, se je vkroval na neko italijansko vojno ladjo in prišel junija leta 1920 v Neapoli. Njegova mati, katera se je poročila z velikim knezom Nikolajem Nikolajevičem, je že bila v Italiji. Knez Sergij je bil najpopreje v Rimu, kjer pa ni našel prave duševne prostosti, ker je bil vezan na kraljevi dvor. Zato se je preselil v Milan, kjer sedaj živi oddaljen od dvorskih ceremonij, in tihbo preživlja dni svojega prognanstva. Prebivalci Milana ga poznajo po izločbi njegovih slik. — Prejšnje poletje je namreč naslikal stotine slik, v katerih je izrazil svoje čustva s tem, da je naslikal najbolj karak-teristične kraje svoje domovine. Knez, kateri je imel v Rusiji ogromna posestva, sijajne palače, čete služabnikov, živi sedaj izključno ob svojem delu. Dela navdušeno in neutrudljivo s svojem ateljeju. Te dni je dokončal tragedijo o Ivanu Groznem. Tudi z godbo se peča. Po dnevnem, petnajsturnem slikanju se vsede k klavirju, poje in komponira. Tenorist je dober in se je naučil že tudi nekatere vloge iz oper.

125-letnica cigare in žene.

Te dni so proslavili Amerikanci 125-letnico cigare, obenem pa tudi 300-letnico kulture v Ameriki. Cigara je bila iznajdena leta 1801 v Connecticutu, namisljajo se je pa o fabrikaciji cigare že leta 1799. Trebalo je torej 2-letnega truda. Vsakdo bo mislil, da je cigaro iznašel možki, kar pa ni res, ker je cigaro izmislila žena, neka Mrs. Proust in Windsora. Vidj se torej, da so žene zelo nelivaležne, če predlagajo kajenje svojim možem, kajti če bi ne bilo žene, bi mnogi možki ne živeli v cigarah. Od onega časa (ko se je potrebovalo 2 leti, da se iznajde cigara) je že preteklo mnogo časa, fabrikacija je popolna, in Amerikanci proizvajajo sedaj letno 10 milijard cigar.

Aforizmi o ženah.

Lepe žene nočejo umreti — stare pa tudi ne bi rade postale.

So možki, ki pravijo, da je žena angelj; so pa tudi pesimisti, ki so videli v ženi hudiča — in vendar imajo oboji prav.

Žene, katere pripadajo vsem — ne pripadajo nobenemu.

Mladost žene je menica, katera se ob koncu navadno vedno podaljšuje.

*Krasno sem se z njim zabavala, pravijo navadno žene za moške, katerim niso dale priti do besede.

Za vsako žensko neumnost se najde temu enak mož.

Če pravijo ženska usta »ne«, potem verui očem.

Mala oznanila.

Skrivnosti ni več
 do imajo kajigo, „BABILONSKA
 UGANKA“. Dobi se v vseh kajig-
 garnah. 406

Knjigovodja bi rad spremeniti
 svoje sedanje mesto k trgov-
 skemu ali industrijskemu pod-
 jetju. Cenjene ponudbe prosi
 pod „Trezen 495“ na upravo
 „Tabora“. 495

Glasovir se radi pomanjkanja
 prostora preda, odda v najem
 ali zamenja za pianino. Oman,
 Šolaka ulica 1. 488 3-2

V usnjarski stroki dobro iz-
 vežban usnjarski pomoč-
 nik išče mesto predelavca.
 Naslov pove uprava „Tabora“.
 496 2-1

Tepe stare gosli za orkester
 na prodaj. Velika kavarna, ka-
 pelnik. 498

Štedilnik in otročja postelja,
 fino lakirana, na prodaj. Spla-
 varska ulica 7, na dvorišču
 12. 503

Eleganten lovski voz za Din.
 8000— na prodaj. Aleksan-
 drova cesta 35. 502

Moderno in higijensko ure-
 jeni brivski salon Fr. Novak,
 Aleksandrova cesta 22, se cenj.
 občinstvu priporoča, prvovrstna
 postrežba, gg. gostom in abo-
 nentom na razpolago predalniki
 za lastne brivne orodja. Urad-
 nikom in podaradnikom v
 predplačilu popust. 2622 50-31

PREMOG iz svojega premo-
 kopa pri Veliki Nedelji proda-
 ja „Slovenska premogokopna
 družba“ z o. z. v Ljubljani,
 Wolfova ulica št. 1/1. 290

Popravilo čevljev brez izjeme
 kakor tudi vsa narečila po
 meri sprejema čevljarska de-
 lavnica R. Monjac, Jurčičeva
 ul. 9. Cene zmerni! Postrež-
 ba točna! 349

Dežne ponjave za voze in
 konje, gamaše, nahrbtnike,
 potne kovečke in torbice, ge-
 nilne jarmene v vseh šir-
 nah i. t. d. priporoča Ivan
 Kravos, Aleksandrova s. 13,
 Slomškov trg 6. 346

Cenjenemu občinstvu, po-
 sebno primorskim roja-
 kom, naznanjam, da sem
 prevzel krojaško delavnico
 Ivana Šašterika v Mariboru,
 Pod mostom 1. Postrežba
 točna in solidna. Cene zmerni.
 A. Jug, krojaški mojster.
 497

Razpošiljam po poljubnih mo-
 delih po meri, najmodernejše
 in vsakovrstne krojne vzorce
 (maštre) za dame in gospode.
 Knafelj Alojzij, strekovni učitelj
 za kroještvo, Ljubljana,
 Križevniška ul. 2/1. 432 4-4

Mali postranski zaslužek
 išče poštni uradnik, v najbolj-
 ših letih, upokojen pevedem
 redukcije. Zadevoljuje se z
 malim dohodkom. Ponudbe na
 uredništvo „Tabora“ pod „Re-
 duiran“. 2-2

Po lastni ceni
 za reklamo prodajamo
čepice po D 45-

in ostalo blago brez konku-
 rence!

B. Veselinović & Ko.
 Maribor, Gosposka ulica 26
 Novosti prihajajo! 128

Kdor hoče
 dobro zobno kremo,
 naj se prepriča, da je to le
ITO
 ki se povsod dobi

Polenovke, dobro
 namočene
kislo zelje 444 5-2
lečo
grah

najfinejšo barbarsko moko
 se dobi po najnižji ceni
 pri

IVAN SIRK
 Glavni trg.

Urška, al' že veš
 da je dobil
A. VICEL, MARIBOR
 Glavni trg št. 5

emajlirano težko posodo znamke
 „Goliath“ in lažje vrste, češko-
 slovaškega proizvoda, pločvi-
 nasto in lito posodo, parcelana-
 sto, kameninasto in stekleno ro-
 bo najboljša vrste. Vse kupuje
 pri njemu; zato hiti, da ne za-
 mudiš. 40-2

ZAMENJAVA STANOVANJA.

Zamenjam stanovanje obstoječe iz treh na novo
 preplešanih sob z balkonom in pritliklinami v neposred-
 ni bližini parka s stanovanjem iz 4 do 5 sob in kopalni-
 co proti dobri odškodnini. Ponudbe na upravo lista pod
 „Zamenjava 492“. 492 3-2

VILIM PICK

Maribor

Tel. 334 Aleksandrova cesta 26 Tel. 334

ponuja rano

tekstilno in manufakturno blago

po najnižjih cenah. 208

Prodaja na velike le za trgovce.

KEMIČNA PRALNICA IN BARVARIJA
JOS. REICH, LJUBLJANA

podružnica Maribor

ujudno naznanja, da je z 1. marcom
 preselila svojo poslovalnico iz
 Gosposke ul. 38 v Slovensko ul. 8
 dvorišče desno

472

Klobuke, čepice

najnovejše oblike od 30 D naprej

ter perilo, samoveznice, čevlje, dežne plašče
 itd. po najsolidnejših cenah nudi

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg št. 2. 103

SMREKOVE STORŽE

ježice, orehe, jabolke, fízol in druge deželne
 pridelke kupuje Goban družba z o. z. Ljub-
 ljana, Sv. Petra cesta št. 85. 3-3

KNJIGOVODJO

išče tukajšnje velepodjetje i. s. starejšega iz-
 kušenega ter sigurnega bilancista. Reflekti-
 ra se le na samostojno moč, zmožno držav-
 nega jezika, s prvovrstnimi spričevali, ki je
 že bil zaposlen v večjih podjetjih. Vstop ta-
 koj. Plača dobra! Ponudbe pod šifro „499“
 499 na upravnistvo „Tabora“. 2-1

Vabilo k rednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice pri

Sv. Primožu nad Mufo reg. z. z neom. z.,

ki se vrši dne 19. marca 1924 ob 1. uri na Muti h št. 16. Dnevni
 red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev račun-
 skega zaključka za leto 1923. 3. Čitanje reviz. poročila. 4. Spre-
 memba pravil. 5. Volitev v načelstvo in nadzorstvo. 6. Slu-
 čajnosti. 500

Občinstvu na znanje!

Na kliniki izvežban maser in operater, točasnó
 kopelnik tukajšnega mestnega kopališča, naznanja cenj.
 občinstvu, da nudi tudi privatno, toda le na podlagi
 zdravniškega recepta terapeutično, elektromasažo in
 elektrozačno proceduro. Kurja očesa operira z naj-
 strožje asepse ter pride na željo tudi na dom.

FRANJO ČOŠ

425 2-2

Cankarjeva ulica 15/1.

Vse vrste perila za gospode in
dame, kakor

srajce, hlače, pyjame
 opreme za ne-
 veste, otroško
 perilo, kom-
 binacije itd.
 izdeluje po naj-
 nižjih dnevnih
 cenah

MARIBOR. Koroška cesta št. 31.

Edino le električni
BRZOVARin
POTAPLJALNIK

patent p.

HEUREKA

dasla v momentu vrelo
vroče ali mlačno vodo.

Dobivajo se pri lastniku

M. Nerat, Slovenska ul. 12

kjer se vidijo tudi vsi apa-
rati v funkciji. 20-6. 366

Pristopajte
 k Jugoslovenski
 Matici.

Mednarodni vzorčni velesojem

V PRAGI

16. do 23. MARCA 1924

Najugodnejša prilika za nakup
 vsakovrstnega blaga, ki je razstavljeno
 v 17 skupinah. — Nad 2000 razstavljalcev.

Izredne potovalne ugodnosti

33% popusta na češkoslovaških želez-
 nicah, veljavno tudi za brzovlake. —
 Češkoslovaški vistem za potne liste popoldoma od-
 pade, ker poset. legitimacija nadomestuje istega.

421 3-2

Pojasnile in legitimacije daje:

Češkoslov. konzulat Aloma Company d. z o. z.

Ljubljana, Breg 6

Ljubljana, Kongresni trg 3

S potrim srcem javljamo vsem znan-
 cem pretužno vest, da je Vsemogočni
 poklical našo preljubljeno in nepozabljeno
 mater

Lucijo Rupena

posestnico

nenadoma v 68. letu njene starosti v torek
 dne 4. marca ob 4. uri v jutro v boljšo bo-
 dočnost.

Pogreb blage pokojnice se vrši v če-
 trtek, dne 6. marca 1924 na mestnem poko-
 pališču v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana v petek
 dne 7. marca ob 7. uri v Magdalenski cerkvi.
 Anton in Ivan Rupena Milan, Stanko, Ivan
 sinovi vnuki

Ana Rupena roj. Poropat
 Marija Rupena roj. Ribarič
 svinche

467

Vabilo

na

42. redni občni zbor Posojilnice v Mariboru r. z. z o. z.
 v nedeljo, dne 16. marca 1924 ob 10 uri v sejni sobi
 v Narodnem domu v Mariboru.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Čitanje zapisnika o reviziji Posojilnice po Za-
družni zvezi v Celju.
3. Poročilo ravnateljstva.
4. Poročilo nadzorništva.
5. Potrdilo računskega zaključka za leto 1923 in
razdelitev čistega dobička.
6. Volitev treh članov ravnateljstva.
7. Slučajnosti.

P. n. zadržnikom je na vpogled računski za-
 ključek osem dni pred občnim zborom v uradnih
 prostorih Posojilnice v Narodnem domu.

V Mariboru, dne 5. marca 1924.

Dr. Franjo Rosina l. r.

predsednik.

501 3-1

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljskega
 Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk
 litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Ma-
 ribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega
 vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je na-
 menjen predvsem šolski mladini. Cena zemljevidu
 v štirih barvah Din 9.—, isti zemljevid v osmih bar-
 vah Din 10.—.

Naročuje se pri

Mariborski tiskarni d. d.